

Üniversiteye Talebe Akını var

Hâkimlerimiz Arasında ..

Adliye İntihap Encümeni Ay Sonunda Toplanacak

Yeni Adliye Kadrosunun Bazı Tebeddülleri İhtiva Edeceği Anlaşıyor

Ankara, 5 (Hususi) — Adliye Vekâleti mahafilinden öğrenilen haberlere göre Adliye İntihap encümeni bu ay sonunda veyahut Eylül ayının ilk haftasında toplanacaktır. Encümen bu toplantısında yeni tayin ve nakiller ile iştiغال edecektir.

Alınan malûmata göre encümen tarafından hazırlanacak olan yeni tayin listesi hâkimlerimiz arasında bazı tebeddülleri ihtiva edecektir. Bu cümleden olarak Ağır Ceza Reis ve azaları arasında tebeddüller yapılacağı söylenmektedir. Müddeiumumilikler arasında da değişiklikler yapılacağı söylenmektedir.

Kanunen yaşlarını doldurmuş olan hâkimlerimizden bazılarının takaütlüklerini talep ettikleri ve intihap encümeni tarafından bu taleplerin de tetkik edileceği haber verilmektedir.

Ağır Ceza Mahkemeleri Reisleri arasında yapılacağı söylenen değişiklikler arasında elyevm Ankara Ağır Ceza Mahkemesi Reisi bulunan Hasan Lûtfi Beyin İstanbul Ağır Ceza riyasetine nakledi-

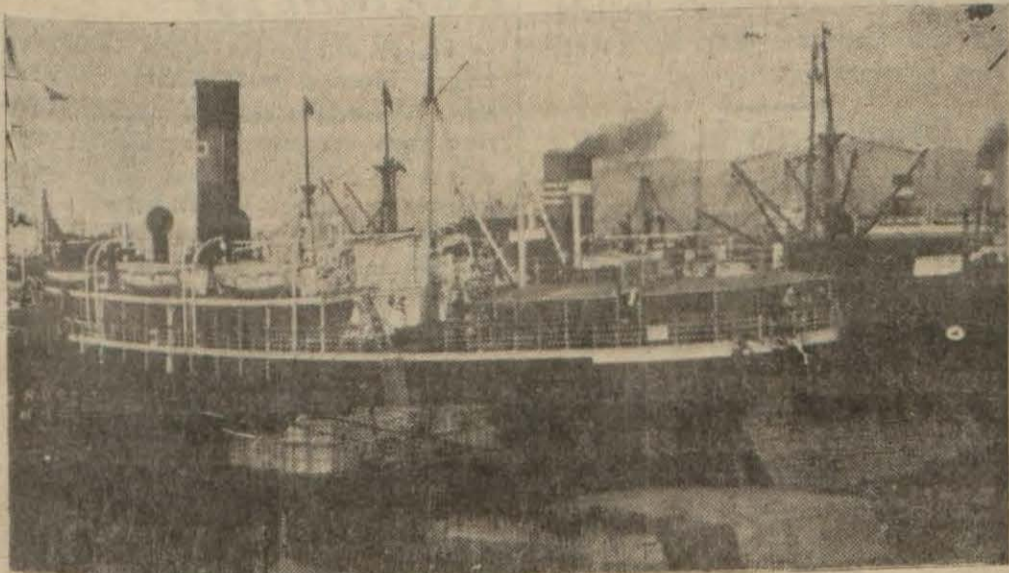
Hasan Lûtfi B.

leceği de haber alınmaktadır. Hasan Lûtfi Bey şimdiki halde mezenen İstanbulda bulunmaktadır.

Diğer taraftan millet meclisinin önümüzdeki toplantı devresine yetiştirilmek üzere bazı adli kanun lâyhaları da hazırlandığı anlaşılmaktadır. Adliye vekilimiz Saraç oğlu Şükrü beyin kısa bir müddet sonra bir tetkik seyahatine çıkması muhtemeldir.

İzmirin ihracatını Çoğaltmak Mümkündür

İhracatın 50 Milyon Türk Lirasını Aşması Zarurî Görülüyor

İzmir limanında ihracat faaliyeti

İzmir 4 (Hususi) — Her senenin bu mevsiminde Avrupa tüccarlarıyla İzmir ihracatçıları arasında birçok Alivre satışlar olurdu. Bu sene, çok şayanı dikkattir ki Alivre satışlar pek azdır ve hatta geçen senenin yüzde ellisi kadar bile yoktur.

Bunu nazarı itibara alan Ticaret odası reisi Balcı zade Hakkı Bey Avrupanın mühim ticaret merkezlerinde bir tetkik seyahatine çıktı ve seyahatini Al-

manyaya kadar uzattı. Bu seyahatin ilk merhalesinde alınan netice şudur:

— Avrupada paranın kararsız olmasından, büyük alıcılar arasında Alivre satış yapmaya cesaret ve istek yoktur. Başlıca alıcılar, bir miktar daha pahalıya almayı, Alivre satış yapmaya tercih ediyorlar.

Diğer taraftan ticaret odasının yaptığı tetkikata göre, İzmir (Devamı 9 uncu sayfada)

Yüksek Maarif Şûrâsı Yakında İçtima Yapacak

Üniversiteye Bu Ders Senesinde 1500 Genç Devam Edecek

Üniversitenin fakültelerine ve enstitülerine ait profesör kadroları hazır bir vaziyettedir. Yalnız bu kadrolarda yerleri açık bulunan bazı vazifeler için de tayinler yapıldıktan sonra kadrolar tamamlanmış olacaktır. Konyada vazife gören operatör Hayri Bey de tıp fakültesinin harici seririyat kısmına tayin edilmiştir.

Ne Zaman Açılacak?

Haber aldığımız göre Üniversitede 933-934 ders yılı tedrisatına teşrinievvelde başlanacaktır. Kayıt ve kabul şartlarında bir değişiklik yoktur. Geçen senelerde Darülfünuna girebilmek için konulmuş olan şartlar bu sene Üniversiteye girmek için de (Devamı 9 uncu sayfada)

Yüksek Maarif Şûrâsının azalarından sağdan: Üniversite rektörü Neşat Ömer, maarif müsteşarı Avni ve orta tedrisat umum müdürü Fuat Beyler

At Yarışları Ve Yüzme Müsabakaları

Yüzme birincilerinden Leyla H.

İstanbul yazlık at yarışlarının ikincisi dün Veliefendi koşu yerinde yapıldı ve hayli heyecanlı oldu. Bu seneki yarışlarda göze çarpan en mühim şey, seyirci adedinde, geçen senelere nisbetle görülen fazlalıktır.

Dün Büyükdere lidosunda da yüzme müsabakaları yapıldı. Yarışların ve yüzme müsabakalarının tafsilâtını spor sayfamızda bulacaksınız.

Rusya Maçları

Futbolcularımız Yine Mağlûp Oldular

Moskova, 4 — Tas Ajansı bildiriyor: Türk - İvanov futbol takımları arasındaki maç, dün 3 bin seyircinin önünde yapılmış ve oyun fevkalâde seri cereyan etmiştir. İlk devrede her iki taraf ikişer sayı yapmışlardır.

İkinci devrede ise Türk takımının bir sayısına karşı İvanov takımı beş sayı yapmıştır.

Bu suretle maçı, üçe karşı yedi sayı ile İvanov kazanmıştır.

Kimler Evlenmeli, Kimler Evlenmemeli? Fena Hastalıklar Aşılayanlar Ceza Görmeli Mi?

Operatör Jak Barbut Beyi beklerken vakit geçirmek için gazeteleri karıştırıyordum. Birdenbire sessiz apartmanın içini ince bir kadın çığlığı doldurdu:

— Aayy... ay... of...

Heyecanla sıçradım. Feryat kesilmiş, fakat canı çok yanmış bir insanın kuvvetli soluğu, ve

inim benim inleyişi dinmemiş, odanın içinde gibi duyuluyordu: İçeride bir ameliyat varmış!

Yüreklere zaif olanlara tavsiye ederim. Operatör muayenehanelerinde gazeteye mecmuaya, hulyaya dalıp ta buldukları yer unutmazınlar. Zira kulakların zar bir insanın kuvvetli soluğu, ve (Devamı 8 inci sayfada)

Son Moda Şapkaların Faydaları!..

— Yeni aldığım şapkamı nasıl buluyorsun kocacığım?..
— Pek güzel... icat edenin zevkine kurban olayım karıcığım..

Halkın Sesi

Üniversitede Kadın Hocalar

Üniversitenin profesör ve muallim kadrosunu okurken birkaç kadın ismine tesadüf ettiniz. Şimdiye kadar yalnız İlk ve Orta mektepler ile liselerde ders gösteren kadın muallimler bundan sonra Üniversite profesörü de olacaklar demektir. Bu yeni vaziyet hakkında halkın söylediklerini şu satırlarda okuyunuz:

Rüştü Bey (Üsküdar Nuhkuyusu)

— Ben kadınların memur olmasına taraftar değilim. Hanımlarımızın ev işleriyle uğraşmalarını tercih ederim. Fakat müstesna olarak kadınların hocalık yapmalarına taraftarım. Çünkü ilim meselesinde eski devirlerin ihmali yüzünden çok geride kaldık. Bu sebeple ilim seferberliğinde kadınlarımızın da kılıç kuşanmaları lâzım geldiğine kanaatim vardır.

★

Ali Hüsnü B. (İlkmektep muallimi)

— On senelik bir hocayım. Hayatta kadının rol alması başladığı devri iyi hatırlıyorum. Kadınlarımızın muhtelif sahelerde aldıkları vazifeleri çok iyi başarıyorlar. Kadınlara bakıyorum. Fakat diyebilirim ki hanımlarımız muallimlikte, diğer mesleklerden daha ziyade muvaffak olmuşlardır. Her halde hanımlarımız Üniversitedeki vazifelerini de iyi bir şekilde başaracaklardır.

★

Kemal Zihni B. (sabahik maarif mensuplarından)

— Ben hanımlarımıza Üniversite hocalığı verilmesini bir tecrübe olarak kabul ediyorum. Bununla beraber kadınların yüksek tahsil hocalığı hususunda da muvaffakiyet göstermelerine itimadım vardır. Yeter ki çalışsınlar ve yorulmadan uğraşsınlar. Çünkü Üniversite hocalığını hakkıyla yapabilmek için durmadan ve dinlenmeden çalışmak lâzımdır.

İstanbul Maliyesi Teşkilât Bu Ayın Son Günü İlgâ Ediliyor

Bazı gazeteler Milli Emlâk umum müdürü Rüştü Beyin yeni mali teşkilât için İstanbul'a geldiğini yazdılar. Bu haber doğru değildir. Rüştü Bey istirahat için izni almıştır. Eylülün itibaren tatbik edilecek olan İstanbul maliye teşkilâtı kanunu için Ankara'da ihzari mahiyette mazî çalışmalar vardır. Fakat henüz kat'i olarak verilmiş hiç bir karar yoktur. Öğrendiğimize göre bu ayın 31 inci günü bütün maliye memurlarına bir mektup gönderilerek İstanbul maliye teşkilâtının ilga edildiği bildirilecek, ayrıca ikinci bir mektup ile de yeni teşkilâtta aldıkları vazifeler tebliğ olunacaktır.

Elinden Yaralandı

Bostanbaşında oturan telefon şirketi memurlarından Mehmet Kemal Ef. evin camını indirmekte iken cam kırılarak elinden tehlikeli surette yaralanmıştır.

DAHİLİ HABERLER

Bir Günde 36 Bin Kişi Yerli Mallar Sergisinde

Salı günü açılan Gatatasaraydaki yerli mallar sergisini ziyaret edenlerin miktarı dün akşama kadar yüz bin kişiyi aşmıştır. Bilhassa dün cuma olduğu için sabahtan gece geç vakite kadar sergi çok kalabalık bir kitle tarafından gezilmiş, kalabalık hiç eksilmemiştir. Bize verilen malûmata göre yalnız dün sergiye gezenlerin adedi 36 bin adedini aşmıştır. Sergide alış veriş vaziyetine gelince; sergide teşhir edilen muhtelif yerli mallar üzerinde mühim denilecek derecede alış veriş yapılmaktadır. En ziyade kumaş, çorap, elbise ve ayakkabı gibi giyilecek şeyler mübayaâ edilmektedir. Ufak tefek eşya satışı da mühim bir yekün tutmaktadır. Bu arada ecnebi ziyaretçiler de bir hayli yekün teşkil etmekte ve bunlar da öteberi almaktadırlar.

Haber aldığımız göre, gösterilen rağbet karşısında serginin muayyen olan müddetten birkaç gün daha fazla açık bulundurulması için müracaat yapılacaktır.

Bu müracaat muvafık görüldüğü takdirde yerli mallar sergisi muayyen müddetten bir hafta geç kapanacaktır.

Köyler Arasında İrtibat Noktasından Değişiklikler Yapıldı

Muhtelif vilâyetlerin köy ve nahiyeleri arasında bazı irtibat değişiklikleri olmuş, bu hususta cetvel vilâyete gönderilmiştir. Bu cetvele göre, Ankara vilâyetinin Keskin kazasının Oba nahiyesine bağlı Karalı, Karağın, ve İzzettin köylerinin Delice nahiyesine ve yine Oba nahiyesine bağlı Aşağımahmatlı, Yukarımahmatlı, Ulaş, Dağevi, ve Pazarcık köylerinin Kırıkkale nahiyesine raptı ilhakları icra edilmiştir. Yine Ankara vilâyetinin Polatlı kazasının Samutlu nahiyesine bağlı Kuşçu köyü bu nahiyeden ayrılarak mezkûr kaza merkezine bağlanmıştır.

Konya vilâyetinin Karaman kazasına tâbi Başkışla nahiyesine bağlı Göynükkişla köyü Hadım kazasının Bademli nahiyesine bağlanmıştır.

Sivas vilâyetinin Zera kazasının Beypazarı nahiyesine bağlı Çavdar köyü Kangal kazasına bağlanmıştır, Kangal kazasına bağlı Akpınar nahiyesi merkezi Kızıldikme köyüne ve Billik nahiyesi merkezi de İğdeli köyüne nakledilmiştir.

Muğla vilâyetinin Bodrum kazasına bağlı Ciftlik köyüne merbut Kızılağaç karyesinin müstakil bir köy olarak idaresi muvafık görülmüştür.

Erzincan vilâyetinin Kuruçay kazasına bağlı Gezge, Gâvuryurdu, Eskiönak, Diyarlar, Halitler ve Kabullar köyleri Refahiye kazasına bağlanmıştır.

Eski Otomobiller

Eski bir karar ile dairelerin otomobilleri lağvedildiği zaman Defterdarlık bunlardan bir kısmını satmış, bir kısmına ise müşteri çıkmadığı için bunlar Defterdarlığın arkasındaki ambarlara konmuştu. Diğer bir kısmı da defterdarlığın önünde duruyordu. Şimdi bunların satılmasına karar verilmiş ve müzayedeye çıkarılmıştır.

Bir Mahkûm Yeni Bir Suç İşlemiştir!

Bir adam yaraladığı ve birisini de öldürdüğü için (8) sene evvel (17) sene hapse mahkûm edilen Kasımpaşalı Abdullah geçenlerde hapis hane eline geçirdiği bir çakı ile bir arkadaşına hücum etmek istemiş, fakat gardiyanlar yakalamışlardır. İddiaya göre bundan müteessir olan Abdullah memurlara ve hükûmetin manevi şahsiyetine tecavüz etmiş.

Asliye Birinci Ceza mahkemesinde muhakemesine başlandı. Jandarma, Abdullahı muhakeme salonuna getiriyordu. Abdullah salonun kapısından bağırıyor:

— Esselâmü aleyküm ya hâkim efendiler!

Sus dediler. Sonra suçlu mevkiine geçirildi. Maznun, kendisine sorulan suallere şu cevabı verdi:

— Ben arasıra da timarhaneye gider gelirim. Kimseye küfrediğimin farkında değilim. Sonra on beşer seneye mahkûm iki arkadaş ile üç gardiyan şahit olarak dinlendiler. Şahitler Abdullahın aleyhinde söylediler, fakat kendisinde akıl hastalığı bulunduğunu da ilâve ettiler. Bu ifadelerden sonra da Abdullahın Tıbbi Adliye müşahede altına alınmasına karar verildi.

Mahkemeye Verildiler

Fener polis merkezi memurları evvelki gece Fener ve civarında taharriyat yapmışlar, bazı kimselerin üzerinde taşınması yasak olan silâhlar bularak müsadere etmişler ve sahiplerini de mahkemeye vermişlerdir.

Evvelki gece Eminönü mntakasında da bu şekilde bir arama yapılmış, gizli silâh taşıyan on beş kadar mazaun Adliyeye verilmiştir.

Aylık Bağlandı Yeni Tekaüt Ve Yetim Maası Alacaklar Kimlerdir?

Tekaüt edilen veya ölüp te geride bıraktıklarına yetim maası bağlanması lâzım gelen bir kısım Dahiliye memurlarına ait maas tahsis muamelesi ikmal edilmiştir. Geçen haziran içinde muameleleri bitirenlerin isimlerini yazıyoruz:

Boyalı nahiyesi müdürü Hüseyin Şükrü Ef. (Tekaüt), Saraycık nahiyesi müdürü Beslân Safi B. (Tekaüt), Çengel nahiyesi müdürü Niha Ef. (Yetim), Alâiye kaymakamı İzzet B. (Tekaüt), Fındık nahiyesi müdürü Mehmet Şerif Ef. (Tekaüt), Kırklareli mutasarrıfı Vassaf B. (Yetim), Trabzon idare heyeti başkâtibi Mustafa Ef. (Yetim), Kırklareli nüfus müdürü Mehmet Sadık Ef. (Yetim), Manisa nüfus müdür vekili Mehmet Ef. (Yetim), Puka kaymakamı Yusuf Ziya B. (Yetim), Erbaa tahrirat kâtibi Hüseyin Ef. (Tekaüt), Gümüşane tahrirat müdürü Hayri B. (Yetim), Kaceli tahrirat kâtibi İbrahim Ef. (Yetim), Mihaliççik tahrirat kâtibi Ruhiddin Ef. (Tekaüt), Osmaniye tahrirat kâtibi Mehmet Ef. (Yetim), Pozanti nahiyesi müdürü Tahsin Ef. (Yetim), İbrala nahiyesi müdürü Cemil Ef. (Yetim), Ceyhan iskân memuru Hacı Avni Ef. (Tekaüt), Çankırı meclisi idare başkâtibi İsmail Ef. (Yetim), Adana nüfus başkâtibi Mustafa İzzet Ef. (Yetim), Yalova kaymakamı Mehmet Rüştü B. (Yetim).

— Esselâmü aleyküm ya hâkim efendiler!

Sus dediler. Sonra suçlu mevkiine geçirildi. Maznun, kendisine sorulan suallere şu cevabı verdi:

— Ben arasıra da timarhaneye gider gelirim. Kimseye küfrediğimin farkında değilim. Sonra on beşer seneye mahkûm iki arkadaş ile üç gardiyan şahit olarak dinlendiler. Şahitler Abdullahın aleyhinde söylediler, fakat kendisinde akıl hastalığı bulunduğunu da ilâve ettiler. Bu ifadelerden sonra da Abdullahın Tıbbi Adliye müşahede altına alınmasına karar verildi.

Esnaf Da Hazırlanıyor

Esnaf cemiyetleri idare heyetleri yarın aylık toplantılarını yapacaklardır. Bu toplantıda Cumhuriyetin 10 uncu yıl dönümünü parlak bir şekilde kutlamak için alınması icap eden tedbirler görüşülecektir.

Cemiyetlerde İntihap

Hamallar, bahçıvanlar, yorgancılar ve diğer bazı esnaf cemiyetlerinin idare heyeti intihapları bu ay içinde yapılacaktır.

Günün Tarihi

Düğün İsrâflarının önüne Geçilecek

Dahiliye Vekâleti bazı köylerde israflı düğünler yapılmakta olduğunu haber almış, girişilen tasarruf hareketi karşısında bu israfların önüne geçilmesi lâzım geldiğini, bu hususta faaliyetle bulunulmasını alâkadarlara bildirmiştir. Düğün israflarına mücadele edilmek için men'i israfat kanunu şiddetle tatbik olunacaktır.

İlkmektepler İçin

Yeni ders senesi içinde ilkmekteplerde okutulacak kitaplardan bir kısmı hazırlanmış, basılmaları için münakaşa açılmıştır. Şimdilik hazırlanan kitaplar tarih serisi ile yurt bilgisi kitaplarıdır. Bunlar tatil müddeti içinde mutlaka basılarak ders yılı başlangıcına yetiştirilecektir.

Lüzumlu Kitaplar

Öğrenildiğine göre Maarif Vekâleti her sınıf halk için faydalı ve lüzumlu kitapların çoğaltılmasını temin hususunda faaliyette bulunmaya karar vermiştir. Başlıp neşredilmeleri zaruri olan kitaplar telif ve tercüme suretilerle hazırlanacak, derhal neşredilecektir.

Düdük Memurları

Tahlisiye idaresi tarafından Ahırkapi ve Fenerbahçedeki sis düdüklülerinin yanında birer kulübe yaptırılacaktır. Sis düdüklülerinin memurları bu barakalarda oturacaklardır.

Mülga Seyrisefainin Hesapları

Mülga Seyrisefain İdaresinin hesapları bir tasfiye heyeti tarafından teaudit edilmeğe, alacaklar ve borçları ayrı ayrı hesap olunmaktadır. Heyete eski idareden alacaklı oldukları iddiasıyla müracaatlar yapılmakta, bunlar tetkik edilmektedir. Heyetin mesaisi bir müddet daha devam edecektir.

Fenerde oturan Mahir isminde birinin üzerinde kaçak çakmak bulunarak müsadere edilmiştir.

Meccani Talebe Alınacak

Şehrimizdeki Ebe Talebe Yurduna bu sene de bir miktar meccani leyli talebe alınacaktır. Alınacak talebe Ortamektep mezunu bulunacak, derecesi yüksek olacak, 20 yaşından küçük ve otuzdan fazla olmayacaktır. Taliplerin bu ay nihayetine kadar Sıhhat Vekâletine müracaat etmeleri lâzımdır.

Sipahi Ocağının Bir Teşebbüsü

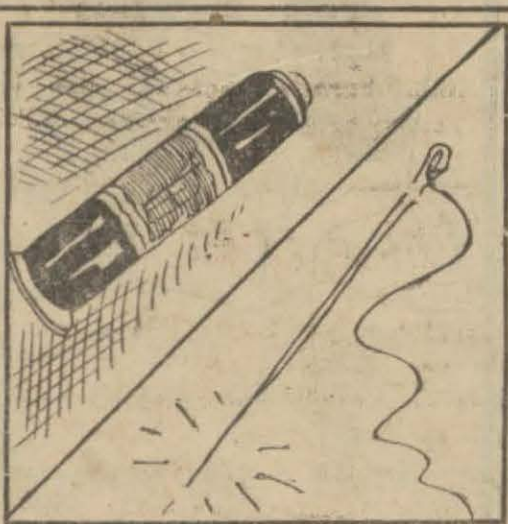
Sipahi ocağı at meraklısı olup ta atı bulunmayanların arzularını tatmin için az bir ücret mukabilinde bu gibilere kira ile at temin etmiye ve binicilik dersleri göstermiye karar vermiştir.

Postanede Reklâm İşî

Haber aldığımız göre posta ve telgraf idaresi, posta binalarında arzu eden kimselerin reklâm yapabilmelerine karar vermiştir. Ticarethane veya müessese sahipleri posta idarelerine müracaat ederek postanelere ilân asmak istediklerini bildireceklerdir. Bu gibilerden muayyen bir ücret alınacaktır.

Son Postanın Resimli Hikâyesi:

Pazar Ola Hasan B. Diyor Ki:

Hasan Bey — Pazar ola, yerli mallar pazarcıları... Ne mallarımız var bakalım?

— İğneden sürmeye kadar ne ararsan bulunur Hasan Beyciğim..

... Yalnız mal var müşteri yok! Davet ediyoruz, gelmiyorlar..

Hasan Bey — İlâhi dostum.. O eski zamanda idi.. Şimdiki müşterileri..

... Av gibi ökse kurup yakalamak lâzım. Bu ökse adına da reklâm derler. Anladın mı azizim!

Hergün

Jandarma Devlet
Ve
İktisadi Devlet

Tunalı Hilmi

"Devlet," diğer sahalarda olduğu gibi iktisadiyatımızda da çok mühim roller oynamaktadır. Bu kelimenin kendi mefhumunda demçettiği hâkimiyet ve istiklâl manaları ile sermayenin beynelmilel vaziyeti onu bir jandarma devleti ve zabıta maliyeciliği yapmaktan kurtarmıştır.

Devlet bugün artık hususî teşebbüslere ve onun dağınık itibarına umumiyetle bel bağlayamaz. Bilhassa sermayesi fakir san'at medeniyeti oldukça geri memleketlerde devletin fizyokrat düşüncelerle vaziyete seyirci kalmasına imkân yoktur.

Küçük sermayelerle, müteferrik ve hususî teşebbüslere klâsik bir zihniyetle iktisadi mukadderatı terketmek memleketi müstemleke yapmak demektir.

İnkılapların fazileti ise muntazam hamlelerle ihmal edilmiş bir "medeniyet ve teknik," i ihya etmektedir. Bu ise dinamik ve müstemirren devam eden bir inkılâbî müdahale ve aynı zamanda kuvvetli ve kudretli bir teknik ve idarî organizatörlüğe vabestedir.

İnkılabımızın ruhunu teşkil eden "Kemalizm," in yarattığı diğer varlıklar meyânında bu da vardır. Bizdeki iktisadi inkılâp "sınıflar," merhalesini memleketi kazandırmaktadır. Bu "Kemalizm," in galip bir hususiyetidir.

Demek oluyor ki bizde devletçilik müteşebbis, müteşekkil ve müdahaleci. Bu suretle hususî teşebbüslerin bazı zararlı faaliyetlerle, ileride doğması muhakkak olan tehlikeli iktisadi tezatlarla set çekilmiş oluyor.

Fakat hemen ilâve edelim ki bugünkü organizatör müdahaleci, Colbert, birinci F. Wilhelm ve Cromvell zamanında hâkim olan "nakit iktisadiyatçılığı," ve ondan doğma bir müdahale ve himayecilik değildir. Filhakika bugünkü devletçilik ile eski arasında müfrit himaye, kuvvetli gümrük hudutları gibi "müsaite ticarî müvazene," benzeyişleri yok değildir. Fakat iktisadiyatın telâkkisi ve iktisadi faaliyetlerin idaresi o zamanlar tamamen şahsî ve hususî iktisat ve onun hususî itibar prensiplerine dayandığı da unutulmamalıdır! Bugün öyle değildir. "Devlet siyaseten taazzuv etmiş bir millet," olduğuna göre iktisadiyatındaki devletçiliği millî ve dolayısıyla halkçidir.

Şu halde memleketimiz devletçiliği ruhunu inkılabımızın ideolojisinden alan demokratik ve sosyal bir meslektir. Bugünkü devlet milletin maddî ve manevî cüzülerine şamil ve şayi bir hissedar değil bizatihi hissedir. Bu itibarla devletin iktisadi faaliyet ve teşebbüslerini ferdin zararına yabancı bir müdahale farz ve talâkki etmek yanlışdır. Bu bir müdahale değil bilâkis yeni devletin iktisadi Fonctio'nudur.

Velhasıl devlet hususî teşebbüslerin başlamadığı ve başlamayacağı bütün iktisadi teknik gereklilikleri ikmal ve boşluklarını da doldurmakla mükelleftir. Bunkdaki gayesi de hiç şüphesiz inkılabımızın tervec ve teşvik ettiği Democratie economique İktisadi demokrasidir. Bu itibarla bizdeki devletçilik sadece bir istilâhtır, hakikatte bu bir milletçiliktir.

Resimli Makale

Çok eski devirlerde insanlar gölgeyi ruh zanneder, ve bir adamın ölümünü, ruhunu satması şeklinde telâkki ederlerdi. Satılan ruh artık mevcut olmadığı için gölgesi de görünemezdi.

Bu batıl inanış bugün de cahiller arasında başka bir şekilde caridir. Bugün de cin ve perilere inananlar, bunları birer hayal ve gölge halinde tasavvur ederler. Karanlık gölgelerden korkarlar.

Gölgeden korkmak hakiki sebebe nüfuz edememektir. Her gölgenin bir mevcudu olmak lazımdır. O varlığı bulunca gölgenin manasızlığı anlaşılır. Gölgeye aldanmayınız, hakikata erişiniz.

Sözün Kıyası

Münderecatımızın çoklğundan dercedilememiştir.

Deniz Ortasında
Bir Macera
İki Erkek Bir Genç Kızı
Zorla Hayırsız Adaya
Götürdüler

Birkaç gün evvel Samatya'da çirkin bir tecavüz hâdisesi olmuş, bir genç kız sandalla denizde gezerken sandalına atlayan iki kişi tarafından zorla Hayırsızadaya sürüklenerek berbat edilmiştir.

Bu genç kızla arkadaşı Mediha Hanım bir müddet Samatya sahillerindeki gazinolardan birisinde oturmuşlar, sonra Kemal isminde bir piyango bayiiine ait ve Şaban isminde bir adamın idaresinde olan sandala atlayıp denizde gezintiye çıkmışlardır.

Piyangocu Kemal Efendi de Aşır ve Faik isminde iki arkadaşile ve bir başka sandalla gezintiye çıkmış, ve bir müddet sonra kızların sandalına rampa edip N... Hanım ismindeki genç kıza sandallarına almışlardır.

Piyangocu Kemal Efendide kendisine ait olan sandalda yalnız kalan Mediha Hanımın sandalına atlamış Aşır Faik ve Mediha Hanım sandalda yalnız bırakıp Mediha Hanımınla beraber sahile çıkmış, Şabanı da hâdiseyi haber vermesini söyleyerek polise göndermiştir. Fakat Şaban vakadan polisi haberdar etmemiştir.

Diğer taraftan Aşır Faik N. Hanımın zorla Hayırsızadaya götürmüşler ve orada berbat etmişlerdir.

Aşır ve Faik polisler tarafından yakalanmışlardır. Zabıta Kemal Ef. ile Şaban hakkında da takibat yapmaktadır.

Hicaz Ve Yemen..

Muharebe Ettikleri Haberleri Doğru Değildir

Bundan bir müddet evvel ajans haberleri Hicaz ile Yemen hükümetleri arasında çıkan bir arazi ihtilâfının iki taraf arasında muharebeye sebep olduğunu bildirmişlerdi.

Bizim Bu hususta mevsuk surette aldığımız malûmat, gelen haberin asılsız olduğunu gösteriyor. Bilhassa kısa bir zaman evvel Hicaz ve Necit'ten şehrimize gelmiş olan yolcular vardıkları bunlar böyle bir vak'ay kat'î surette tekip etmektedirler.

Yalnız Asir taraflarında bulunan ve Hicaz hükümetine tâbi Seyit İdris bundan dört ay evvel bazı serkeşlikler yapmak istemiş, üzerine gönderilen kuvvetlerle eski vaziyet iade olunmuştur. Şimdi Asir tarafları da sükûnet içindedir.

Yemen Hükümdarı İmam Yahya bir müddet evvel rahatsızlığı için Mısırdan doktor getirtilmişti. Kendisi tedavi edilmektedir.

Hicaz kuralı da Necidin merkezi olan Riyad'ta bulunmaktadır. Yemenle Hicaz arasındaki münasebatın dostane olduğu düşünülürse çıkan harp haberlerinin ne derece uydurma olduğu kendiliğinden anlaşılır.

SON TELGRAF HABERLERİ

Aleyhimizde Hiyanet Yapanlar Her Yerden Kovuluyor

Türk - Fransız Dostluğunun Neticeleri

Berut 4 (Hususi) — Son zamanlarda Pariste Türk ve Fransız Devlet adamları arasında yapılan siyasi görüşmelerin pek dostane cereyan ettiği Türk-Fransız dostluğunun pürüzsüz mahiyetinin teyit edildiği anlaşılmaktadır.

Bu sağlam dostluğun neticesi olarakta Fransada Suryede ve diğer Fransız müstemlikelerinde Türkiye aleyhinde hainane neşriyat yapanlara, Türkiye aleyhinde yalan şayialar çıkarmak suretile tahrikât yapanlara artık müsaade edilmeyecektir.

Bu gibiler derhal Fransanın, Suriyeden ve bütün Fransız müstemlikelerinden hudut harici edile-

ceklerdir. Aynı zamanda Türkiye - Suriye hududu civarında tahrikât yapan, bu suretle Türk hududu üzerinde fesat hareketleri çıkarmaya yeltenen kimselerde Suryedan çıkarılacaklardır. Bu arada Hoyboncuların da neşriyat ve saire suretlerle Türkiye aleyhinde çalışmalarına müsaape edilmeyecektir.

Surye hükümeti bu kararın tatbikatı cümlesinden olarak Hoyboncu Nizamettin tarafından çıkarılan ve Türkiye aleyhinde tamamen uydurma şayiaları ihtiva eden "Muhalefetten sesler," isimli gazeteyi kapatmış ve eski nüshalarının satılmasını da yasak etmiştir.

Mısır Kadınları
Misyonerler İle Mücadeleye
Karar Verdiler

Kahire (Hususi) — Mısır kadınları misyonerlerle mücadele etmek için bir cemiyet teşkil etmişlerdir.

Bu cemiyetin daimî ve gezgin azası fakir aileleri ziyaren ederek bunların kız çocuklarına mektep temin edecek ve mektepten çıkan kimsesiz çocuklara iş bulacaktır. Mısır hanımları bu yeni birliği kuvvetlendirmek için birçok teberrüler yapmışlardır.

Müthiş Bir Facia

Görliç, 4 — Dört kişilik bir aile havagazı intişarı neticesinde zehirlenmiştir.

Yunanistanda Yangın

Atina, 4 — Korent çarşısında bir yangın çıkmıştır. Şimdiye kadar on mağaza yanmıştır.

Alman Elçileri Arasında

Berlin 4 — Volf ajansının doğru malûmat alan mahfellerden öğrendiğine göre Alman elçileri arasında pek yakında bir takım nakiller ve değişiklikler yapılacaktır.

Fransa'da
Grevcilerin
Nümayişleri

Paris 4 — Strasburg'dan bildirildiğine göre bir nümayişten dönen ve şehre girmek isteyen grevciler ile zabıta arasında kavga çıkmıştır. Polis kuvvetleri nihayet grevcilerin hakkından gelmiş ve asayiş iade etmiştir.

Karısını Öldüren
AdamKeleçesini Kırıp Bacadan
Kaçtı

Mihalçık 4 (Hususi) — Ahuröz köyünde Abdurrahman isminde bir adam ailevi bir mesaleden dolayı karısını öldürmüştür. Abdurrahman yakalanmış, fakat keleçesini kırma muvafak olmuş, hapsedildiği odanın bacasından turmanıp kaçmıştır. Abdurrahman aranmaktadır.

Belçika Meb'usan Meclisinde

Brüksel, 4 — Meb'usan Meclisi Avusturyaya yapılacak mali yardıma Belçikanın iştiraki hakkındaki lâihayı tasdik etmiştir.

M. Çaldaris
Fransız Başvekiline Bir
Ziyafet Verecek

Atina, 4 (Hususi) — Başvekil M. Çaldaris İstanbul ve Rusyayı ziyaret edecek olan sabık Fransız Başvekili M. Heroyi Yunanistana davet etmiştir. Başvekil Atinada M. Heroy'a bir ziyafet verecektir.

Havacılık Aleminde

Paris 4 — Fransız tayyareleri Kodos ve Rossi doğru hat üzerinde dünya rekorunu kırmak üzere bu sabah uçmuşlardır.

İki Arap Aşireti

Bağdat, (Hususi) — Bir buçuk ay kadar Iraka gelen 1250 nüfuslu Nasturi - Teyari aşireti, Irak hükümetinin itihaz ettiği tedbirlerden memnun olmayarak Suriyeye hareket etmişlerdir.

Hükümet Teyarilerin Irak'a dönmelerine bir daha müsaade etmeyecektir.

Yeni Bir Lise

Yozgat, 4 — Maarif Vekâletinin burada açacağı lise için gelen emir memlekette mühim tezahürata vesile olmuştur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

4 Ağustos 1914 umumî harbin ilk patlak verdiği uğursuz gündür. Bu günden dört sene sonra, yani 4 ağustos 1918 tarihinde çıkan gazeteleri karıştırırken bu cümleler gözümüze çarptı:

* İngiliz Avam kamarası (700) milyon liralık yeni bir harp tahsisatını ittifaqla kabul etmiştir. Maliye nazırı (Bonarlav) harp mesarifinin kabarmasının sebebinin

izah ederken İtalyaya (313 milyon İngiliz liralık avans verildiğini ve bu avanslar verilmediği takdirde İtalyanın mesaii harbiyesine devam imkânı olmayacağını kemali ehemmiyetle kaydetmiştir.

* Dün Amsterdam, Rotterdam ve Lâheyde Felemen meclisi tarafından ihzar olunan harp aleyhinde büyük içtimalar vukubulmuştur.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Memleket Manzaraları

Borçika Yangını Çok Zararlar Verdi

Çoruh (Hususi) — Borçika, bir vadi arasına sıkışmış, Çoruh nehrinin her iki tarafına müteferrik bir surette yayılan evlerle küçük bir kaza merkezidir.

Kasaba halkı umumiyetle gürcülerden ibarettir. Lâkin Gürcü lisanile konuşmazlar. Hepsî güzel türkçe konuşur kendi hallerinde insanlardır. Merkez kazanın son tahrire göre 667 nüfusu ve 61 evi ve otuz kırk kadar dükkânı, iki otele ve iki kahvesi vardır.

Artvine doğru yapılmakta olan yeni yola izafeten olacak ki kasabaya bu civarda Yeniyol ismi verilmektedir.

Nehrin kenarında geniş bahçeli bir ilmektep vardır. Bu bina halkın yardımile vücuda getirilmiş ve yanında da yeniden bir pansiyon inşa edilmiştir.

Geçenlerde hükümet konağı yandı için belediyenin bir odası kaymakamlık dairesi ittihaz edilmiştir. Diğer devair dahi münasip yerlere yerleştirilmiştir. Kaymakam vekili bulunan Maçhel nahiyesi müdürü Murtaza Bey elyevm iş başındadır. Yanan binayı hükümete iki bin küsur liraya icara veren eşraftan Salih Ef. bu yangından çok mutazzır olmuş ve binanın altındaki dükkânların icarından da mahrum kalmıştır.

Gerek kendisine ve gerekse belediye reisine hükümetçe miktarı kâfi meccani kereste verilmesine müsaade edilmiş ve bu suretle yangın zararları ehvenleştirilmiye çalışılmıştır.

Çoruh üzerindeki köyleri harap olduğundan Artvine giden yolcular nehirden kelek denilen bir nevi salla geçmektedirler.

Vaktile Ruslar tarafından yapılan asma demir köprüünün halen ankazı, şehrin biraz yukarsında görülmektedir.

Bu köprüünün, ilk Artvin vilâyeti teşkil olunurken nasılsa bir ayağı sakatlanmış, o sırada da mevcut olan mühendisler buna ehemmiyet vermemişler, taminine tavassul etmemişler.

Bu ihmal yüzünden suların şiddetli cereyanile o sakatlanmış ayak göçmüş ve bu suretle o canım köprü harap olup gitmiştir.

120 metre uzunluğunda olan bu harap köprüünün hükümetçe yeniden inşası için 120,000 liralık bir keşif yapılmış ve münakasaya çıkarılmıştır.

Borçika yangınında birkaç kişi mutazzır olmuştur. Zarar ve ziyanın 15,000 irâ radesinde olduğu söylenmektedir.

Polis ve jandarma ve nüfus daireleri kuyudat ve dosyalarını kurtarabilmişlerse de diğer devair defterleri kâmilan yanmıştır. Zabitâ memurlarının kendi dairelerine ait evrak ve defatiri kurtarmakta büyük fedakârlıkları görülmüştür.

Nüfus dairesinin defterlerini kurtarmak için de adeta ateş içine girmek suretile Nüfus Kâtibi Habil Efendinin çok gayreti görülmüştür.

Yangını müteakip Artvinden bir heyet gelip tahkikat yapmıştır. Neticede işin içinde bir kast olduğu ve bu yangının malmüdüdü Kemal Beyle veznedar Hüseyin Efendi tarafından vukua getirildiği tesbit edilerek evrakı tahkikiye mahkemeye verilmiş ve kendileri de hapse konulmuştur.

Borçikanın başlıca mahsulü tütün, Mısır ve biraz arpardır. Kendilerini idare edecek kadar fasulye ve meyva dahi çıkarmaktadır. Çıkan mahsulden bir miktar da harice sevkedilmektedir.

Kazanın üç nahiyesi ve 33 köyü vardır.

Umumî nüfus 9668 dir. Arazisidağlık ve ormanlıktır. Kaza halkı Çoruh nehrinden hiçbir su-

MEMLEKET HABERLERİ

Adanada Ziraî Vaziyet

Adanalılar Ziraat Bankasının Emsalsiz Yardımından Şükranla Bahsediyorlar

Adana (Hususi) — Bu sene Adanamızın hububat mahsulü çiftçinin yüzünü güldürecek derecede bereketli olmuştur. Yalnız buğday fiatlarının ilk anlarda pek düşük olması, okkasının 110 paraya satılması, çiftçinin bu bereketli mahsulden hakikile istifade edememesini mucip

olmakta idi. Fakat Ziraat Bankasının bu mıtakadan da buğday satın alması tesirini göstermiş ve 110 paraya satılmakta olan buğdayların fiatı bugün beş kuruşa kadar yükselmiştir. Bankanın bu hayırlı teşebbüsünü gören çiftçi hükümetimize ve Ziraat Bankasına karşı şükran hisleri besliyor.

Ziraat Bankası meydanda yokken, ihracatçılar dünya piyasasını çok dun göstererek malını elinde fazla tutamıyacak vaziyette bulunan çiftçinin mahsulünü yok pahasına alıyorlardı. Hükümetin kararı bunun da önüne geçti. Mübayaâ kararının bir iyiliği de, çiftçiye mahsulünü derhal paraya tahvil edebilmek fırsatını vermiş olmasıdır. Kastimahsusla ortaya atıldığı şüphesiz bulunan bazı şayialar gibi, buğdayın bedeli çiftçinin borcuna mahsup edilerek parası tevkif olunmuyor. Çiftçi bankaya ne kadar borçlu olursa olsun götür-

Adanada Abidin Paşa caddesi

düğü buğdayın parasını derhal ve tamamen alıp cebine koymakta, bu suretle pamuğun istihsal masrafını teminde karşılaştığı müşkülü hafifletmiş olmaktadır.

Şimdiye kadar bankanın piyasadan mübayaâ ettiği buğday miktarı yediyüz bin okkaya yaklaşmıştır.

★

Çiftçinin bütün temenniyatı hükümetimizin pamuk mübayaası için de böyle bir karar ittihaz etmesidir. Hiç şüphesiz ki pamuk için verilecek böyle bir karar, müstahsilin elinden hâsılâtın ucuz fiatla çıkmamasını ve memleketimize yüz binlerce lira fazla bir paranın girmesini mucip olacaktır. Banka diğer taraftan alacaklarına mahsuben çiftçinin getirdiği buğday, arpa ve sair mahsulü da kabul etmekte ve çiftçi hesabına kendi depolarında hıfzedererek fiyat yükselmesinden isti-

fade zamanı geldiğinde bunları satıp bedelini aynen çiftçi hesabına geçirmektedir. Bankanın geçen sene yaptığı bu tecrübeden çok iyi neticeler alınmış, çiftçiden toplanan pamuk ve buğdaylar yüksek fiatla satılarak kârı çiftçi hesabına kaydolunmuştur.

Banka alacağı mukabilinde topladığı buğdaylardan tohuma elverişli olan en iyi cinslerini ayrıarak bunları ekim zamanında yine çiftçiye tevzi etmek gibi büyük ve nafi kolaylıklar göstermektedir.

Çiftçi tahmin bürosunun ilk raporuna nazaran Seyhan ve İçel vilâyetlerinin istihsal sahalarında 1,464,000 dönüm araziye yerli, Mısır ve Amerikan cinsi pamuk ekilmiştir. Bu sahalardan alınacak olan mahsul miktarı 66,878 balya olmak üzere 13,376,218 kilo tahmin edilmektedir.

Hububata gelince: Yalnız vilâyetimiz hudutları dahilinde 1,635,000 dönüm arazi ekilmiş olup buradan 163 milyon 500 bin kiloluk mahsul kaldırılacağı ve bu yekûndan 78 milyonluk bir ihracat yapılacağı tahmin edilmektedir. Bunun seksen beş milyon buğday, gerisi arpa ve yulaftır. — Salâhattin

Rize'de Hanımların Sergileri

Rize (Hususi) — Rize Dikiş ve Biçki Yurdu iki seneden beri hali faaliyettedir. Çok çalışkan ve on parmağında yirmi marifeti var denecek kadar hünerli olan yurdun muallimi Mürvet Hanım halinden pek te memnun değildir. Talebesinin sebatsızlığından, devamsızlığından şikâyet etmektedir. Hali hazırda yurdun on bir talebesi vardır. Bunlar açılacak sergide el işlerini teşhir ettikten sonra şahadetname alacaklardır. Sergi bir hafta devam edecektir. Meryem Hanım Dikiş Yurdu da bir sergi açmış çok muvaffak olmuştur.

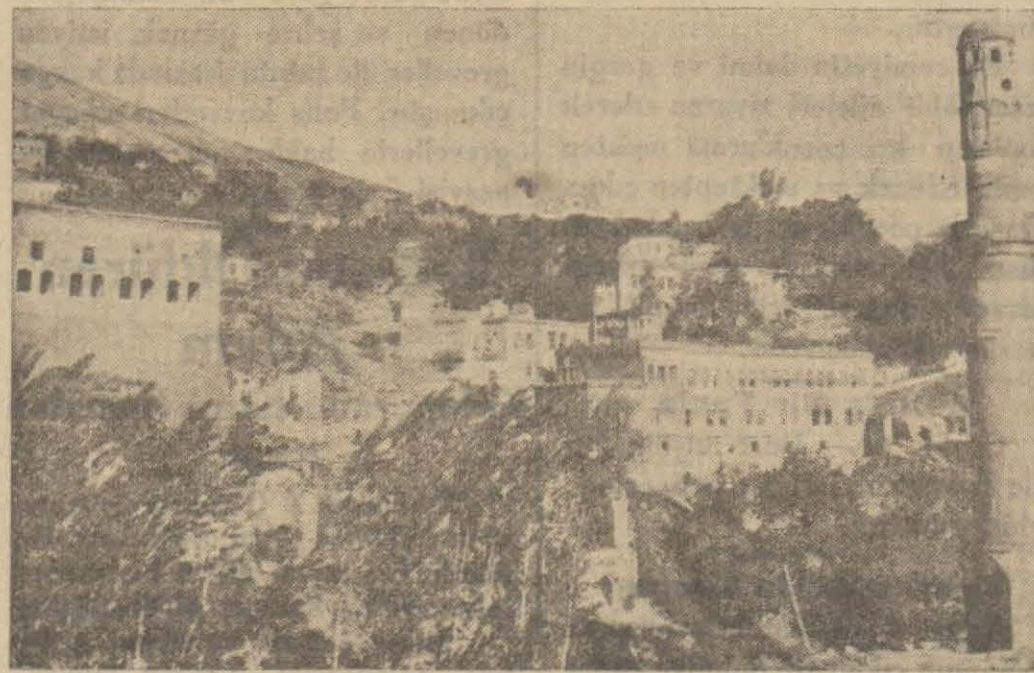
Bilecikte

Bilecik, (Hususi) — İpek kozası fiatları 90 - 110 kuruş arasında idi. Bu fiat müstahsilleri çok sevindirmiş ve ümitlere düşürmüştü. Fakat Bursa tüccarları randımanın azlığını bahane ederek fiatları düşürmüşlerdir. Şimdi kozalar 40 - 50 kuruşa düşmüştür. Bu fiat düşüşü yalnız müstahsilleri değil Bursaya sevk etmek üzere koza mübayaâ etmiş olan tüccarları da zarara sokmuştur.

retle istijade edememektedir. Nehir, yaz ve kış bulanık ve çamurlu olarak akar. Suyu içilmiye salih değildir.

Borçika civarında aşiret halinde yaşayan ve mülga Artvin vilâyetince eski yaylalara gitmeleri menedilmiş olan yetmiş hane halkına vali Ekrem Bey tekrar müsaade etmiştir. — H.Ş.

Bitliste İmar Plânı Tatbik Ediliyor

Bitliste memleket hastanesi ve saat kulesi

Bitlis, (Hususi) — Muhitin en kalabalık şehri olan Bitliste bu mevsimlerde daimi bir hareket görülmektedir. Bu sene bu kaynaşmaya belediyenin imar faaliyeti de inzimam etmiştir.

Belediye şehirdeki elektrik tesisatını tevsi etmiştir. Temizlik

Bir Mahkûmiyet

İnegöl (Hususi) — Eşraftan Karakadı zade Ziya Beyin evinde kaçak tütün, cigara kâğıdı ve saire bulunmuştur. Yapılan muhakeme neticesinde Ziya Bey 6 ay hapse ve para cezasına mahkûm edilmiştir. Bu mahkûmiyetin kararı tefhim edildiği sırada da Ziya Beyin evinde bir araştırma yapılmış yine 5556 cigara kâğıdı ile tütün ve saire bulunmuştur.

Hayırlı Bir Töberrü

Tekirdağ (Hususi) — Bahriye binbaşılığınan müteakit Ziya B. kütüphanesini Halkevi neşriyat şubesine hediye etmiştir. Yüz ciltten fazla mutena eseri ihtiva eden bu kütüphanede "Tacüttevarih," de vardır.

Düzcede Bando

Düzce (Hususi) — Halk Fırkasının müzaheretü ile celbedilen

Tenkit

Bir Şiir İçin..

Nurullah Ata

Ankarada çıkan "Varlık," in ikinci sayısı da geldi. Her nedense bu mecmuaya karşı bende bir zaaf var. Onu sevdiğimi iddia edemem; çünkü içinde Kemalettin Kâmi, Abdülhak Şinasi, Cahit Sıtkı gibi sevdiğim imzalar arasında herhangi edebi bir meselede birleşebileceğimizi hiç ummadığım kimselerin ismi de var. Evet ama itiraf edeyim ki onda gördüğüm kusurlar beni üzüyor.

Fakat bugün evvelâ iyi bir tarafından bahsedeceğim: Bu nüshayı muhakkak alıp Ahmet Hamdi'nin "Ne içindeyim zamanın," diye başhyan manzumesini okuyun. Bunu Ahmet Hamdi en iyi dostlarımdandır diye söyleyiorum; beni biraz olsun tanyanlar dostlarımla eserlerinde muhakkak bir meziyet aramak âdetinde olmadığımı da bilirler. Zaten Ahmet Hamdi'nin bu şiirine güzel denemez; ona meselâ yine o nüshadaki manzumelerin çoğunu tercih edenler olacaktır. Fakat Ahmet Hamdi'nin mısralarında, diğerlerinde görülmiyen bir endişe seziliyor. Kemalettin Kâminin: "Gülme hanım kızım, yan için için; - Birdamla yaş akıt memleket için... - Gerçi bu matem duyamaz için - Hicret sellerile ağlamadınsa...," ve yahut Ahmet Muhip'in: "Gözleri bir tatlı rüya denizi, Tutarak elleri ellerimizi - Her akşam peşinden çağırır bizi, - Aşarken dağları bir bir bulutlar," gibi mısralarında inkâr edilmez bir tatlılık var, şairanelik, hattâ şiriyet var. Fakat bunları okurken ancak bir eski dosta rastgeldiğimiz zamanki asude, korkusuz ve... ümitsiz heyecanı duyuyoruz; onlar bize bir şey ilâve etmiyor. Fakat Ahmet Hamdi'nin bedîî telâkileri, Kemalettin Kâmi'ni veya Ahmet Muhip'in mısralarını yazanlardan büsbütün ayırır.

Ne içindeyim zamanın
Ne büsbütün dışında.
Yekpare, geniş bir anın
Parçalanmaz akışında.

Dikkat edin, bu dört satırda şimdiye kadar Türk şiirinde görmediğimiz bir iddia vardır. Şair sadece hoş bir "İmage," yapmak ve yahut bir haleti ruhiyeyi ifade etmek istemiyor. Bir fikir teklif etmiyor. Fikir hissini vermek istiyor.

Ahmet Hamdi bugünkü şairlerimiz arasında yagâne "valéryen," olanıdır. Paul Valéry'nin şiiri de budur: haleti ruhiyeye mukabil haleti fikriye tasvir; bize birtakım hisler telkin etmek yerine düşünmenin, fikrin bırakıldığı hissi telkin etmek. Şiir fikir vermez, felsefi şiir olamaz (yahut güllünc olur), fakat düşünmek de, metafisik meseleleri ile uğraşmak da insanda bir heyecan bırakır ve bu, heyecanlarımızın en habisi, ihtiyaç insiyaklarımıza en az bağlı olanı, bunun için de belki en bediisidir.

Ahmet Hamdi'nin şiirini bu bakımla okumalıdır. Güzel olduğunu iddia etmiyorum; fakat hiç şüphesiz ki bizim edebiyatımızda yepyeni ve bunun için fevkalâde alâkabahtır.

"Varlık," in beni üzen cihetlerini de söyleyecektim. Farzedelim ki yoktur ve onu okuyalım.

bando hocaları ders vermeye başlamışlardır. Bando 30 ağustos Zafer ve Tayyare bayramına iştirak edecektir.

Siyaset Âlemi

Fransa
Bir Defa Daha
Fikrini Söyledi

Silâhları bırakma teşebbüslerine ötedenberi Fransanın bir hayal gözüle baktığını biliriz. Hoş yalnız o değil, hemen bütün milletler, bu davayı, aynı surette telâkki ediyorlar. Fakat, böyle hayali bir tasavvurun fil haline gelebileceğini açıkça söylemekten çekindikleri için, fikirlerini türlü şekillere bürürler. Maamafih, bazı İngiliz gazetelerle Fransız matbuatı arasında son zamanda meydana gelen bir münakaşa, davanın asıl mahiyetini, hakikati sert ve acı şekliyle görmek istemiyenlere bile anlatmış ve öğretmiş oluyor. Mevzu ilk temas eden meşhur İngiliz gazetecisi Lord Rothemere oldu. Bu zatin fikrine göre Fransa gayet muvazenede kırk milyonluk bir nüfusa, pek az bir işsiz grupuna, 1913 teki umumî ticaret muamelesini geçen bir ticarî vaziyete, müthiş bir altın stokuna ve hiç kimsenin rekabet edemeyeceği bir istihsal sahasına sahiptir. Buna rağmen müthiş bir korku içinde görünür ve bir türlü silâhlarından vazgeçmek istemez. Bu doğru değildir.

Bu iddiaya, Fransızlar şu cevabı veriyorlar: "Bir asırda topraklarımız üç defa istilâya uğramıştır. 40 milyonluk nüfusumuzu, 65 milyonluk Cermen kütlesinden, müthiş bir istihkâm zinciri ile ayırmak mecburiyetinde bulunuyoruz. Buna rağmen askerlik müddetini bir seneye indirmiş, deniz kuvvetlerini ve orduyu üçte bir nisbette küçültmüş bulunuyoruz. Bizden, sulh için daha nasıl bir fedakârlık istenebilir?"

"Biz, kimseden korkmuyoruz. Sa-dece tedbirli bulunmak istiyoruz ve bu noktadan kuvvetli kalmayı tercih ediyoruz. Dünyanın bugünkü vaziyetinde, tatlı sözlerin, emniyet vermek için kâfi olmadığına kani bulunuyoruz."

Fransa, bu sözlerle bir defa daha silâhlarından ayrılmak istemediğini dünyaya ilân etmiş oluyor. Bundan böyle söz değil, iş beklemek icap ediyor, demektir. O iş ise, maalesef, yaman bir iş olacaktır. Yani harp. Fakat bu, bir zaman meselesidir ki onu evvelden kat'iyetle tayin etmek mümkün olamaz. — Süreyya

Romada
Müzakereler

Roma, 4 — Macar Ticaret Nazırı M. Fabrinyi ile arkadaşları dün gece Romaya gelmişler ve bugün ticaret müzakerelerine başlamışlardır.

HARİCİ TELGRAFLAR

Yeni Siyasî Manevralar

Almanya, İngiltereden Harp Tayyaresi
Almak Teşebbüsünde Bulunmuş!

Londra, 4 — Almanyanın yeriden hava silâhları yapmasına karşı müşterek bir harekette bulunulması için Fransanın İngiltere nezdinde teşebbüste bulunduğuna ve bu teşebbüsün neticesiz kaldığına dair bir gazetenin verdiği haber Fransız siyasî mahafilinde büyük bir hayretle karşılanmıştır. Bu haber üzerine şu tavzihte bulunulmaktadır:

Bu mesele hakkında Fransız hükümeti İngiliz kabinesine hiçbir müracaatta bulunmamıştır. Almanyanın tekrar silâhlanması meselesini İngiltere daima dikkatle gözünde bulundurmıştır. Bu mesele aşağıdaki iki hâdiseler üzerine günün en müstacel meselesi haline almıştır:

1 — Almanyanın İngiltereden hava levazımını almak hususundaki teşebbüsü,

2 — Salsburi meselesi. Bunlardan birincisi Alman talebinin reddi suretile halledilmiştir. Çünkü bu talep Almanya tarafından imzalanmış vesikalardan esas ve ruhuna mugayirdir.

İkinci hâdiseler ise bugün Paris, Roma ve Londra arasında görülmektedir. Bugün söylenebilecek birşey varsa o da gerek Almanyanın tekrar silâhlanması meselesinde, gerek diğer bütün meselelerde Londra hükümetinin Fransız - İtalyan - İngiliz - müşterek hareketine sadık kalmakta olduğudur.

Bu müşterek hareket ferdi teşebbüslerden daha emin ve daha müessir telâkki edilmektedir. Bu 3 taraflı müdahale birbirine sıkı sıkıya bağlı addolunan şu 3 noktaya istinat edilecektir:

1 — Hava levazımını mübayaası,
2 — Avusturyaya tayyare uçuşları,
3 — Almanyanın Avusturyaya hülûl edebilmesi için yapılan siyasî manevralar.

Fasta Meknes civarında bir cephane deposunda infilâk oldu. 100 kilometre murabbai sahaındaki bütün arazi yandı. Resmimizde yangında yanan hayvanlar görünmektedir.

Hindistanda Yeni Hâdiseler

Gandi Hapis Cezasına
Mahkûm Edildi

Puna 4 — Gandi on iki ay hapis cezasına mahkûm edilmiştir. Puna, 4 — Gandi bu sabah serbest bırakılmışsa da Punada kalmağı ve siyasî hareketlere girişmemeği teahhütten imtina ettiği için tekrar tevkif olunmuştur.

Gandi, şimdi Yervada hapis-hanesinde muhakemesini beklemektedir. Mumaileyhe iki senelik bir hapis cezası terettüp ediyor.

Almanya'da
Komünistlik
Mücadelesi

Dortmut 4 — Kim oldukları anlaşılmayan 4 komünist, milliyetçi sosyalist milislerinden birinin üzerine atılmış ve kendisini yaralamış olduklarından zabıta bu taarruzun yapıldığı yere yakın bir mahalde oturan dört komünist rehine olarak tevkif etmiştir.

Simla, 4 — İngiliz askerî tayyareleri Kotkay köyünü dün iki defa bombardıman etmişler ve hemen hemen bütün kulübeleri yakmışlardır. Muntakanın diğer taraflarında asayiş yerindedir.

Bombay 4 — Zabıta İngiliz ticaret eşyasına boykot yapılmasını tavsiye eden yazılar dağıtan dokuz kişi yakalamıştır.

Almanların
Harp Gemileri
Seyahatte!

Riga 4 — Rigaya gelen dört Alman torpidosu çok samimi bir surette karşılanmıştır. Ahali gemilere ve içindekilere büyük bir alâka göstermektedir. Resmî mahiyette bir kaç kabul resmi yapılacaktır.

Dükkülerin Romanı

Edebi Roman

Burhan Cahit 34

Fakat şuna eminim ki tanıdığım Ahmet Reşit değil Parise, Şikagoya gitse doksan dokuz katlı medeniyet abidelerinde yaşasa yine memleketin toprak evlerde bulgur yiyen vatandaşlarını unutmaz.

Buna imanım vardır. Aziz kardeşim, gözlerinden öperim.

Cemil Hakkı

Ahmet Reşidin gazetede ki meşguliyeti gittikçe artıyor.

Şimdi gazetenin şark meselelerini idare eden şubenin şefine de yardım etmeye başladı.

Bankadaki tahsil parasına iki aydanberi el sürmeye lüzum kalmıyor. Çünkü gazeteden aldığı para bütün masrafına kâfi geliyor.

Genç adam kısa bir zamanda ecnebi bir memlekette yaşamak imkânını bulduğu için hevesi gittikçe artıyor.

Ona bu çalışmak ve kazan-

mak zevkini tattıran nokta temas ettiği büyük muharrirlerin mesai tarzlarını takip etmesi idi.

İstanbulda iken yaptığı ve anladığı gazetecilikle Pariste öğrendiği gazetecilik arasında çok derin bir fark vardı.

Metot dahilinde çalışmak, mesaisini geniş bir çerçeve içinde fakat kolaylıkla, bol vesaitle bir noktada toplaması onun doğuştaki meslek kabiliyetini çarçabuk inkişaf ettirmişti.

Şimdi Fransa edebiyat ve san'at âleminin en maruf simalarıyla tanışıyor, devlet adamlarıyla görüşe biliyor, nazariye halinde öğrendiklerini filen anlıyor, tecrübe ediyordu.

Paris, başı başına bir mektepti. Fakat bu koca şehrin ilim ve san'at kısmını arayıp bulmak lâzımdı.

Parise tahsile giden bütün talebe ilk hamlede gözlerini karartan eğlence ve keyf âlemlerine daldıkları için kendilerini kurtarıyorlardı.

Ahmet Reşit ilk zamanlarda birkaç kere temas ettiği bu gençleri göremez olmuştu.

Hükümet hesabına tahsile gelen bu gençler heray aldıkları üç yüz frangı daha ayın haftasında barlarda, kabarelerde tüketiyor, sonra pansiyonlara kapanıp kendi aralarında bir Aksaray ve Sirkeci hayatı geçiriyorlardı. Hatta Avrupaya talebe müfettişi diye gelenler bile aldıkları bol harcıra ile eğlence yerlerinde zevk ve safa ile vakit geçiriyor. Yalnız sağa sola borçlanan, haklarında sefarethaneye şikâyetler gelen talebeye bol bol nasihat ediyorlardı.

Çünkü gelen talebenin çoğu ya bir nazırın ve yahut bir mebusun husımı, akrabası, oğlu, kayın biraderi idi.

Ahmet Reşit girdiği hümmah gazetecilik âleminde bütün zevkile çalıştığı gibi herpazar Gretta'nın hazırladığı gezme programı ile de iliklerine kadar dinleniyor istirahat ediyordu.

Genç kız bir pazar onu Le Bourgeois deki bahçelere götürdü. Burada Villacoubly'in meşhur kır lokantaları vardı.

Bol güneş, ve geniş bir yeşillik en yorgun dimağlara derin bir sükûnet veriyordu.

Gretta mesleğini, meşguliyetini yakından takip ettiği genç adama haftada bir gün olsun bir damla sükûnet ve istirahat verebilmek için kendini daha başka eğlencelerden mahrum ederek, bir kardeş, bir anne gibi onu gezdiriyor, onu memnun etmeye çalışıyordu.

Ahmet Reşit genç kızın feragat ve fedakârlıktaki bu samimiyetini anlıyordu.

Hatta ona bir gün:

— Size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. dedi. Fakat bana öyle geliyor ki benim istirahatım için kendi zevkinizden kahyoursunuz. Bir genç kız, Paris gibi bir yerde tatil gününü daha eğlenceli geçirecek çok yerler bulabilir. Sizi bunlardan mahrum ediyorum.

Genç kız dikkatle dinlediği bu sözlere biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Azizim Reşit. Bu mütaleanı iki manada alacağım. Biri hakikaten böyle samimi düşünerek söyleyişin.. Buna teşekkür ederim. Fakat bunu eğer benim sana refakat etmemi lüzumsuz bulmak ve bu vesile ile arkadaşlığımdan kurtulmak fikriyle söylüyorsan..

Ahmet Reşit telâşla genç kızın sözünü kesti:

Gönül İşleri

Kadının
İşini Gören
Bir Erkek

"Dokuz sene evvel, evlendim. O vakit bir dairede memurdum. Maaşım bizi idare ediyordu. Fakat bir müddet sonra askerliğimi yapmak üzere vazifemden çekildim, askerliğimi bitirerek tekrar vazifeme döndüğüm zaman, münhal yer olmadığımı söylediler, bana yerimi vermediler.

"O gün bugün ekmek parası çıkarmak için baş vurmadığım yer kalmadı. Hiç bir yerde iş bulamadım. Elimizde avucumuzda ne varsa yedik. Bir senedenberi de evimizin eşyalarını birer birer pazara çıkararak geçiniyoruz.

"Nihayet refikamı işe göndermeye mecbur oldum. Şimdi evimizin işesini o temin ediyor.

O gündüzleri çalıştığı müesseseye gidiyor. Ben de evde kadınlık vazifesi yapıyorum. Ortalığı silip süpürüyor, çocuğa bakıyor, yemek pişiriyorum. Şüphesiz hata da eksik olmuyor. Yemeğin bazan tuzunu kaçırıyor, ortalığı adama-kıllı temizliyemiyorum. Bu yüzden de karımdan hayli azar işitiyorum.

"Bu vaziyet şüphesiz ailede bir de geçimsizlik doğurdu. Eve günde 60 kuruş getiren karımın bu kazancı ile ev kirası mı, yemek parası mı verelim, çocuğamı sarfedelim? bazan nevmidiye düşecek kadar bedbin oluyorum.."

Kabataş: Mehmet

Mühim bir hâdiseler:

Demek ki kadın bizde de erkek rolünü görebiliyor.

Fakat iki genç kolun bir küçük evi geçindirecek para kazanamaması da doğrusu esef edilecek şey.

*

İzmirli İbrahim Beye:

Kalp aynı zamanda iki insan sevemez. Birincinin hayali-silinebilmek için onun yerini alabilecek daha kuvvetli birisine rastlamak lâzım gelir. Siz böyle birisine tesadüf edinceye kadar, tabii onun hayatının tesirinden kurtulamazsınız.

HANIMTEYZE

— Rica ederim, bunu nasıl düşünürsünüz. Ben size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum.

Gretta sesinde hafif bir titreyle başını önüne eğdi:

— O halde inan ki ben bu gezintileri severek, lezzet alarak yapıyorum. Başka eğlenceler harımdan geçmiyor. Senin samimi arkadaşlığın bana kâfidir.

Ve biraz durup ilâve etti:

— Geçen pazar Ressamlar Cemiyetinin Bolonya ormanında bir gezintileri vardı. Tıpkı sizin matbuat Cemiyetinin daveti gibi ... bana da iki bilet verdiler. Sana göstermeden yırttım.

— Teşekkür ederim.

— Benim için kalabalık eğlence yerleri zevkli değildir. Evvelki hafta (Vichy) ye gittik. O kalabalık eğlence şehri bana geçen pazarı geçirdiğimiz kır lokantasından daha neşesiz göründü.

Ahmet Reşit:

— Maksadımı yanlış anlamayın matmazel, dedi. Ben size daha eğlenceli tatiller geçirmediğim için üzülüyorum. Eğer siz bundan memnunsanız benim için teşekkür etmekten başka yapılacak şey kalmaz.

(Arkası var)

Dünya Hâdiseleri

Karnından
Konuşanlarla
Evlenmeyiniz

Amerikalı Madam Salli Levi

Sonra
Pişman
Olursunuz

tam yirmi üç defa mahkeme huzuruna çıktıktan, servet addedilebilecek mühim bir parayı avukatlara kaptırdıktan sonra nihayet kocası aleyhine açtığı boşanma davasını kazanabilmiştir. Madam Salli Levi'nin kocasından ayrılmak için dava açmasının sebebi kocasının karnından konuşur bir adam olmasıdır. Madam Salli Levi oturmuş dikmiş dikerken bir ses işitiyor. kocasını karşısında zannederek başını kaldırıyor ve soruyor:

— Ne var sevgilim?

Fakat baktığı yerde kimse yoktur. Madam Salli Levi hem şaşırıyor, hem kızıyor. Yoksa kocası onunla alâymı etmektedir. Bir başka gün, Madam Salli evde yalnızdır. Kocasının eve gelmeyeceğini biliyor ve o günkü öğle yemeğini lokantaya ısmarlıyor. İlk lokmaları atıştırdığı sırada evin bir köşesinden bir ses yükseliyor:

— Bensez nasıl yemek yiyebiliyorsun Fanni, nasıl boğazından geçiyor. Ve bu hâdis, karı kocanın arasını açıyor. Erkek, mütemadiyen böyle karnından konuşarak karısını tazip ediyor, kadın, bu azaptan kurtulmak için çare arıyor ve bulamıyor; nihayet mahkemeye gidiyorlar.

Hâkim, iki tarafı da uzunboyulu dinledikten sonra diyor ki:

— Hakikaten, sizi mütemadiyen taciz eden bu gaibin sesleriyle kendinizi bir Jan Dark farzetmiş olacaksınız. Hakınız var. Boşanma hakkı sizindir. Nasihatim olsun, bundan böyle karnından konuşan bir erkekle bir daha evlenmeyiniz.

Amerika ordusunu modern bir hale koymak, bütün vasıtaları motörleştirmek için gayet esaslî bir plân hazırlanmıştır. Bu plân, bir hafta içinde Cümhurreisi M. Rooseveltin tasvibine arz edilecektir. Çünkü bu plân kabul edildiği takdirde 50 milyon dolar sarfedilecektir. Bu para, memleketin Nafia bütçesi üzerinden alınacaktır. Eğer bu vesait temin edilecek olursa, Amerika ordusu, hareket noktasından dünyanın en seri ordularından biri olacaktır. Aynı zamanda, bu plânın tatbiki suretile otomobil ve demir sanayiinde yepyeni bir faaliyet başgöstermiş olacaktır.

Daily Express gazetesinin muhabiri yazıyor: "Bir

asırlık terakki" ismi altında Şikago'da açılan muazzam sergi, muhakkak ki içki kaçakçılarının ve bu nevi serserilerin eline geçmiştir ve bundan sergi tertip heyetinin hiç haberi yoktur. Bunlar, 50 den fazla reyyon temin ederek dolandırıcılık suretile birçok safdil kimşeleri soymaktadırlar. Meselâ bunlar bir temizleme ve boyama sergisi açmışlardır. Başka yerde beş şiline yapılan bir elbise temizleme işini burada bir şiline yapmaktadırlar, bu yüzden binlerce elbise toplanıyor ve bir kısmı gûya kayboluyor, fazla patırdı yapanların vay haline.

Bundan başka bir usul daha var: Şehrin birçok dükkân camları, bir akşam kırılmış ve bunların önünde yeni bir cam fabrikasının ilanı bulunmuştur. Eğer dükkân sahibi kırılan camını bu fabrikadan alırsa ne âlâ, değilse, ertesi gece yine kırılacaktır ve bu, bu işi yapanlara milyon temin ediyor.

İstanbulun Köşebucağı
İlâhlar Arasında..Afroditten Jüpiter'e Kadar Bütün Eski
İlâhlar İstanbul'da Oturuyor!
Kıral Minos'un Zevcesi Bir Boğaya Gönül Vermişti

Bugün sizinle allahların ahretini gezeceğiz.. Sakın içinize bir ürperti, bir huşu gelmesin!.. Bunlar öyle allahlardır ki, bugün ancak bir antika olarak saklanır, ve yer, gök, dünya, cehennem işlerinden elini eteğini çekmiş, taş olmuş, eskimiş şeylerdir..

Bugün sizi güldürmeyeceğim.. hepimiz benimle beraber olacak ve yüzünüze ciddiyetin abus maskesini takacaksınız..

Tarihin bu enfüsü insanlarına imrenmeye kalış ma yınız.. çünkü devirler, Afroditden, Neptun'a, Jüpiter'e kadar binlerce allahı, binlerce insanı sürükleyip götürmüştür.. Her özleyişte bir felâket vardır.. İnsanlar, kendi cazibeleri içinde dönen bir dünya, birer âlemdirler.. İşte ben de size binlerce sene evvelki bu âlemlerin Allahlarını, san'atlarını çizmiye çalışacağım..

1 — Ağlayan kadınlar lâhiti, 2 — İskenderin lâhiti, 3 — Likya lâhiti, 4 — Bir genç heykeli,

iki tarafında karısı ve kızları, uçlarda da Jüpiterin çocukları Kastor ile Pollüks vardır. Kastor atları zapt ve teshir etmekte, Pollüks te boksta büyük bir maharet sahibi birer kahramandırlar.

İşte size Hermez'i gösteren birkaç baş.. Hermez belâgat ve ticaretin, sarıkların ilâhudur ve ilâhların saisi, ölenlerin cennet mürsididir ve ekseriya topuklarında kanat, başında da ufucuk bir şapka, elinde Kadüse denilen

harbi kazandıktan sonra Minotora herp sene yedi erkek, yedi kız teslim olunmak üzere bir musalâha yapmıştı. Bu meyanda birkaç sene sonra, bu kurbanlık kafilenin başına Atina Kıralının oğlu Teze geçerek Giride gelmiş, arayanın verdiği bir tılsımlı iplikle Labirent sarayındaki canavar Minotor'u öldürmüştü..

Bundan sonra Teze, Aryani kaçırmış ise de az sonra güzel Aryani Taksos adasında bırakarak "Fedra," ile evlenmişti. Aryan ise bir rivayete göre yesinden kendini denize atmış, diğer bir rivayete göre de Baküs'e varmıştı.

Şu bayılmış gibi oturan heykel "Artemis," tir ve Romalılar buna "Diyan," derler. "Artemis," "Jüpiter," in kızı ve "Apollon," un kız kardeşidir. Diyan, evlenmemiye karar vermiş

ve babasının verdiği oklar

ve bir sürü peri ile ormanlara çekilmiş, senelerce avcılıkla meşgul olarak ormanlar hâkimesi olmuştur.. Artemis avcılarının mabudesidir. Yukarda duvarda görülen büyük baş ile kapının yanındaki büyük baş Heraklesin, yani Herkülün başıdır..

Herkül Yunan esatirinin en meşhuru ve Jüpiterin oğludur. Bebasının ikinci zevcesi Jenon, Herkülün doğuşunu çekememiş ve daha beşikte iken intikam kastile yavrucağın koynuna iki yılan koymuştu.. fakat çocuk daha o zaman kuvvetli olduğu için yılanları kolları arasında boğmuştu..

Herkül harikulâde boyu ve vücudile meşhurdur. Bu kuvvet ve kudret ilâhının "on ikiye bağlı olan kahramanlık hareketleri vardır ve bilhassa Septe boğazını bir itişte açtığı rivayet olunur. Şu taş ve kanatlı heykelcik te intikam ilâhı Nemezis'dir. İşte size bir başlık ki, bunun bir köşesinde zafer ilâhı, bir yuvralığın üzerine basmış bulunuyor.. ve aralarında genç bir kadının çıplak vücudu vardır.. şu saçığın üzerinde de uzanmış bir vaziyette Afroditin cesim heykeli durmaktadır.

Afroditin manası "Deniz köpüğünden doğmuş," demektir. Romalılar buna "Venüs," derler.. Ve güzelliği ilâhı olarak kullanılmıştır. İşte size "Jüpiter-Marna," nin bir heykeli.. bu ilâh ezmeni kadimede "Gaze," nin mabutlarından biri idi.. Yalnız Jüpiter, Yunaniler ve Romalılar içinde ilâhların babası ve mabutların en büyüğüdür. Şairane hayaller ve bin bir hırafelerle doğan insanlar batından batına uzamış, gitmiştir. Jüpiterin âlâmetleri kartal, meşe, yıldırım ve asâ idi. Yunaniler buna Zeüs ismini de vermişlerdir.

(Devamı 11 inci sayfada.)

bir âlâmetle gösterilir. İşte şu iki heykel de Atenadır. Atena Yunanlılarca müfekkirenin hikmet ve sanatın mabudesidir ve Jüpiterin kızıdır.. Asıl şayanı dikkat olan cihet Atena, Jüpiterin kafasından, serapa müsellâh olduğu hale doğmuş ve bu hırafeye Yunan ve Romalılarca kabul edilmiştir. Bakınız şu lâhit üzerinde neler var? Lâhidin beyaz yüzlerinden biri üzerinde karşılıklı iki Grifon vardır. Grifon aslan vücutlu, kartal başı ve kanatlı, at kulaklı ve yelesinde balık kanatları bulunan muhayyel bir hayvandır.. Diğer tarafta da Satir ve Menatla, Silon tasvir olunmuştur. Satir, Baküsün bir zevk arkadaşıdır ve şarap allahına tapanların sefih ve neş'eli hayatlarını temsil eder. Eski Yunan şairleri Satiri, saçları dimdik, kulakları da hayvanlar gibi sivri olarak alında iki ufak boynuzlu tasvir etmişlerdir. Menat ise, Baküs şenliklerinde mütehavvurane heyecanlarla rakeseden, naralar atan dilber kadınlardan biridir. Lahtin kenarında uyuyan şu kadın resmi de, esatirinin en meşhur dilberlerinden biridir.. tarih aryan için şöyle bir sergüzeşt nekleder: Girit adasının en eski krallarından Minos'a birgün Nepton tarafından lekesiz ve gayet güzel kurbanlık bir boğa gönderilmiş.. fakat Minos'un zevcesi derhal boğaya âşık olmuş ve bu yüzden de yarısı insan yarısı boğa bir çocuk doğmuş ve ismine Minotor denilmiştir. Minos bu canavarı derhal Labirent sarayının gayet dolaşık bir yerine kapatmış.. fakat kıralın Androje isminde oğlu, kavgada o kadar kuvvetli ve mahirdi ki, Atina Kıralı Eze onu öldürmeye karar verdi. Ezenin bu teşebbüsü Minos tarafından derhal haber alınmış ve Atinalılara har ilân edilmişti. Girit Kıralı

Kari Mektupları

Bursa
Vapurlarının
Biletleri

Bursa'ya işleyen vapurlarda bilet meselesi çok intizamsızdır. Rihimde bilet satılıyor, bilet alanlar vapura girdikleri zaman yer bulamıyorlar. Meselâ Nilüfer vapurunda numaralı kamara bileti satılmaktadır. Hem de mevcut kamaraların birkaç misli. Halk kamara bileti alıyor fakat vapura girdikten sonra yer bulamıyor. Ve bütün yolculuğu ayakta geçirmeye mecbur oluyor.

Alakadar makamların bu hususta nazarı dikkatini celp ederiz.

Düzcede Ekmek Narhı

Düzcenin en büyük derdi ekmek narhıdır. Fırıncılar hariçten un getirmedikleri ve kendi unumuzla idare ediliğimiz halde fiatlar pek yüksektir. Fırıncılar ekmeği 8 kuruştan aşağı indirmemekteler. Halbuki un piyasası dört kuruştur.

Dar bütçesine rağmen memleketimizi imar hususunda büyük muvaffakiyetler gösteren belediye reisimizin bu meseleyi de halledeceğine şüphe yoktur.

Düzce: Zeki

Andifili Baytar İstiyor

Kazamız dahilinde harici memleketlere hayvan ihracı hemen hemen durmuştur. Buna sebep te Kazanın baytarsız kalmasıdır. Bir baytar memuru olduğu takdirde eskiden olduğu gibi harice hayvan ihracatı tekrar başlayacaktır.

Andifili: Raif

Otobüslerden Şikâyet

Erdek ile Bandırma arasında işliyen otomobilcilerden seyrüsefer eden yolcular çok müştekidirler. Çünkü kamyonların içersine insanlar balık istifi gibi doluyorlar. O yetmiyormuş gibi bir de üzerine adam çıkarıyorlar. Belediye reisinin bu mesele ile alakadar olmalarını rica ederim.

Erdek: Halit

RADYO

5 Ağustos Cumartesi

İstanbul — 18 Gramofon, Odeon V. T. O. 25 - Odeon 4507 - Kolombia D. T. 28, 18,30 Fr. ders (Müptedilere), 19 Udi Refik Talât B. ve arkadaşları, 20 Bedayü Musikiye heyeti, 21,30 gramofon: Kolombia D. T. 26 - Sahibinin sesi C. 2067, Sahibinin sesi A. X. 1444, 22 Ajans, Borsa haberleri, saat ayarı.

Ankara — 12,30 gramofon, 18 Salon orkestrası, 18,45 Alaturka saz, 19,45 Dans musiki, 20,15 Ajans haberi.

Viyana — 20,25 Avusturya yüzme şampiyonluğuna ait malûmat, 21 çifte piyano tarafından caz havaları, 21,05 tiyatro, 23,05 haberler, 23,25 gece konseri.

Paris — 21,05 Gramofon, 21,30 hafif musiki, 22,15 dans havaları,

Bükreş — 21,05 tenor Stefanoviçi tarafından şarkı konseri, 21,25 konser, 21,45 tiyatro, 22,20 konser.

Roma — 22,35 Komedi, 23,05 konser, 24 haberler.

Prag — 20,15 Slav musiki, 21,15 bir artistin hatıraları, 21,30 üç hikâye, 23,05 haberler.

Peşte — 20,35 Monologlar, 21,50 haberler, 22,05 çingene musiki, 23,05 opera orkestrası tarafından hafif musiki parçaları.

Dünkü Yüzme Müsabakaları

Galatasaray 115 Puan ile Birinci Oldu

Fenerli Leylâ H. Da Dört Yarışta Birincilik Kazandı

Dünkü yarışlara iştirak edenlerden bazıları

İstanbul mintakası yüzme birincilik müsabakaları dün Büyükdere yüzme havuzunda kalabalık bir sporcu kütlesi önünde yapıldı. Müsabakalar cidden zevkli ve heyecanlı oldu. Alınan neticeleri yazıyoruz:

100 metre serbest:
Birinci Orhan (Galatasaray), ikinci Saffan (Galatasaray), üçüncü Saffan (Fenerbahçe).
200 metre kurbalama:
Birinci Leylâ H. (Fenerbahçe), yeni Türkiye rekoru).

400 metre serbest:
Birinci Mehdi (G. S.), ikinci Leyli (Beykoz), üçüncü Toma (Beykoz).

100 metre serbest:
Birinci Leylâ H. (Fenerbahçe).
200 metre kurbalama:
Birinci Jozef (G.S.), ikinci Orhan (Fenerbahçe), üçüncü Hıraç (Fenerbahçe).

100 metre sırtüstü:
Birinci Orhan (G.S.), ikinci Garbis (F. B.).

Trampren atlamaları neticeleri:
Birinci Ahmet (G.S.), ikinci Suat (G.S.), üçüncü Talât (F.B.).
Kuleden atlama:
Birinci Ahmet (G.S.), ikinci Sabri (Deniz lisesi), üçüncü Behçet (Beykoz).

Bayrak yarışı:
Birinci Galatasaray, ikinci Beykoz, üçüncü Fenerbahçe.

200 metre serbest:
Birinci Leylâ H. (F.B.).
100 metre serbest:
Birinci Orhan (G.S.), ikinci Saffan (Beykoz), üçüncü Fuat (F.B.).

1500 metre serbest:
Birinci Toma (Beykoz), ikinci Ömer (F.B.), üçüncü Leyli (Beykoz).

400 metre serbest:
Birinci Leylâ H. (F.B.).
4×200 bayrak:
Birinci Beykoz, ikinci Galatasaray, üçüncü Fenerbahçe.
Vaterpolo:
Beykoz 3 - Fenerbahçe 5

Neticede Galatasaray 115 puanla birinci, Beykoz 91 puanla ikinci, Fenerbahçe 46 puanla üçüncü oldular.

Zonguldakta Spor

Zonguldak, 4 — Ülkü spor klübünün tenis turnuvalarının hitami münasebetile bu akşam tenis kordunda gardenparti verilmiş ve memleketin yerli ve ecnebi birçok güzideleri bu dernekte hazır bulunmuştur.

Spor Gezintileri

Kastamonu, 4 — Halkevinin tertip ettiği gezintinin birincisi bugün yapılmış, başta vali Fuat Bey olduğu halde 60 kişilik bir kafile Hacıbrahim dağına kadar gidip gelmişlerdir.

Üsküdar'da Futbol Maçları

Dün Üsküdar'da Anadolu klübünün spor sahasında Beşiktaş küçükleriyle Anadolu küçükleri arasında yapılan bir müsabakada Beşiktaş takımı 1-2 galip gelmiştir.

Bunu müteakip Beşiktaş birinci takımı eksik bir kadro ile sahaya çıkmış ve Anadolu birinci takımı ile bir futbol maçı yapmıştır. Neticede Anadolu takımı (0-7) gibi çok mühim bir sayı farkı ile Beşiktaş takımına galip gelmiştir.

At Yarışları

Dün Veliefendi Çayırı Çok Kalabalıktı

İstanbul yazlık at yarışlarının ikincisi dün Veliefendi koşu yerinde çok kalabalık bir seyirci kütlesi huzurunda yapıldı ve çok güzel oldu.

Dün beş yarış yapıldı. Birinci yarışta Ali Beyin (Rüzgâr) isimindeki atı, ikinci yarışta Prens Halim Beyin (Aknoton) isimindeki hayvanı birinci geldiler.

2400 metre mesafe üzerinden yapılan üçüncü yarışta Prens Halim Beyin "Hakan," 1, dördüncü Handikap koşusunda Mister Binsin hayvanı birinci geldiler.

En son yapılan beşinci yarışta da birinciliği Mustafa Ef. nin "Güneş," isimli atı kazandı ve kazananlara mükâfatlar dağıtıldı.

Yeni Bir Klüp

Memlekette boks ve Hantercilik faaliyetini inkişaf ettirmek için tanınmış sporcularımızdan bazıları bir boks ve hanter klübü teşkiline karar vermişler ve vilâyete müracaat etmişlerdir. Klüp yakında tesis edilecek ve muntazam boks ekzersizleri yapılması temin olunacaktır.

Memlekette Spor

Gireson, Akşehir Ve Diyarıbekirde Canlılık Var

Gireson'da Yapılan Bir Müsabakada Çankaya Takımı Galip Geldi

Yukarıda: Akşehir ve Iğın gençleri, aşağıda: Gireson ve Çankaya gençleri bir arada

Gireson, (Hususi) — Pazar günü Trabzondan gelen Ankara Çankaya klübü ile şehrimiz spor klübü yüzlerce seyirci önünde gayet heyecanlı ve nezih bir maç yaptılar. Müsabaka çok güzel oldu ve (2-2) beraberlikle neticelendi. Ertesi akşam misafirler şerefine belediye, küçük Yahı parkında bir ziyafet verdi. Salı günü ikinci maç yapıldı. Neticede Çankayalılar 2 ye karşı 6 ile galip gel-

diler. Misafir sporcular buradan Orduya gittiler.

Iğınlılar Akşehirde

Akşehir, (Hususi) — Cuma günü Iğın Gençler Birliği buraya gelerek şehrimiz San'atkârlar Yurdu ile bir maç yapmıştır.

Maça saat on altıda ortamektep beden terbiyesi muallimi Sadık Beyin idaresinde başlandı. İlk akını Iğınlılar yaptı ve birinci haftayım 1-1 beraberlikle, ikinci haftayım 1-3 San'atkârlar İdman Yurdu'nun galibiyetile hitam buldu.

Akşam yemeğinden sonra misafirler şerefine yurt binasında çok güzel bir eğlence tertip edilerek milli zeybek oyunları oynandı. Misafirler eğlendirildikten sonra yurtlulardan müteşekkil kalabalık bir heyet tarafından teşyi edildiler.

Diyarıbekirde Spor

Diyarıbekir (Husus.) — Burada (Ay) ve (Yıldız) spor klüpleri futbol faaliyetlerine tekrar başlamak üzeredirler. Şehrimizde bir de şimdilik yalnız "tenis" üzerinde çalışan "Bozkurt," klübü vardır. Epeyce azaya malik olan bu klüp tarafından İzzettinpaşa parkı yanındaki sahada bir tenis kordu yaptırılmıştır. Bozkurt tenisçileri burada sık sık tenis müsabakaları tertip etmektedirler. Çok nezih şekilde cereyan eden müsabakaların neticesinde Hakkı Bey Ethem Beye, Nuri Bey Hulûsi Beye, Adnan Bey Nuri Beye ve Rıza Bey de Osman Beye galip gelmişlerdir. Galipler arasındaki müsabakayı da Adnan Bey kazanarak tenis birincisi olmuştur.

Başka Memleketlerde

Bizde atletizm her nedense bir türlü istediğimiz şekilde canlılık gösteremiyor. Gerci rekor kıran atletlerimiz yetişmiyor değildir. Fakat spor seyircileri atletizm faaliyetlerine karşı alâkasızlık gösteriyorlar. Halbuki başka memleketlerde vaziyet büsbütün başkadır ve oralarda atletizm, futbol kadar rağbet bulur. İşte size çok canlı bir resim: Birkaç gün evvel Fransa'da büyük bir koşu müsabakası yapılmış, Paristen kalkan yetmiş beş koşucu Strazburg şehrine kadar uzayan mesafede büyük bir koşu yapmışlar ve bu suretle yüzlerce kilometrelik bir yol üzerinde koşmuşlardır.

GÜL HANIM

Haçlılar, Mücahitler, Fedailer Arasında

21

Yazan: Ömer Rıza

Yüzü Örtülü Bir Kadın, Çok Tatlı Türkçe Konuşuyordu

Zaten birçokları da onlara nasihat etmişler, onlara tutacakları yolun dikenli, tehlikeli olduğunu söylemişler, onları vaz geçirmek istemişler, fakat iki genç, amcaları Duman Beyin ölüm yatağında söylediği sözleri hatırlayarak, her şeye rağmen yola çıkmayı kararlaştırmışlardı. Kendileri amcalarına söz vermişler, Gülü himaye edeceklerine ant içmişler, ölünceye kadar onu siyanet edeceklerine, Gül içlerinden hangisine varırsa varsın ötekinin onu hemşire tanyacağına yemin etmişlerdi.

İki kardeş, başlarına neler geleceğini düşünmiye lüzum görmeden ilerliyorlardı.

Temmuzun sıcak bir günü idi. İki kardeş İskenderiye limanından Beruta giden bir gemiye girdiler. Gemi ta mağripte geliyordu ve türlü türlü yolcularla dolu bulunuyordu. Gemi, önce müsait hava içinde hareket ettiği halde, çok geçmeden rüzgâr kesilmiş, kürekler işleme başlamış, gemi adım adım deneye kadar yavaş yavaş hareket etmişti. Bu betaat kimseyi bizar etmiyordu. Bilâkis herkes memnundu. Çünkü o zamanlarda kazaya uğramamak en büyük nimetti.

Kurt ile Doğan bu yolcular arasında idi. Amcalarının vasiyeti mucibince yapıyız seyahat ediyorlardı. Yalnız adlarını değiştirmişlerdi. Maksatları hiç kimsekin kendilerini tanımaması idi. Kurdu adı Sadık, Doğanın adı da Bâkir olmuştu. İkisi de orta halli bir ailenin evlâtları imişler gibi hareket ediyor, yolcularla pek az konuşuyor, konuştuğunda çok mütevazı davranıyor, hakiki hüviyetlerini göstermek için ellerinden geleni yapıyorlardı.

Onların bütün bu dikkat ve ihtiyatına rağmen hiç kimse de onlara inanmıyor gibi idi. İki kardeşin boylu boslu arslan gibi birer genç olmaları, kibarlık ve asaletin her hallerinde her tavurlarında görünmesi, kılıçlarını taşımaktaki hünelerleri her göze çarpıyordu.

Nihayet bir gün Lübnan sahilleri görüldü. Kurt kardeşinin yanına gelerek:

— Birader! dedi, Lübnan sahilleri görüldü. Artık şu kitabı bırak.

— Birakıyorum, anlat bakalım, ne yapacağız?

— Beruta çıkacağız..

— Sonra Şeyhulcebele gideceğiz..

Mevlidi Şerif

Ağustosun yedinci pazartesi günü öğle namazını müteakip saat birde Süleymaniye camii şerifinde esbak Bahriye Nazırı merhum Celâlettin Paşanın ruhunun istirahatı için mevlithani şehir Hafız Kemal Bey tarafından mevlidi şerif kıraet edileceğinden merhumu müşarüneyihin dostlarıyla arzu buyuran zevatın teşrifleri rica olunur. (6095)

— Aman, Doğan sus!

Kurt bu sözleri söylerken, tüccar kılıklı bir adamın kendilerine yakın bir yerde durduğunu onların konuşmalarını takip ettiğine dikkat etmişti. İki kardeş, yolcular arasına karışarak sahili görmiye çıktılar. Fakat bu tüccar kılıklı adam, onların peşini bırakmadı. Yanlarına yaklaşarak şehri gösterdi ve onun güzelliklerinden bahse başladı. Şehrin etrafı yemyeşildi. Onun anlatışına göre tepelerdeki ağaçlar, kural Hiramın ettiği, yetiştirdiği ağaçlardı. Hazreti Süleymanın mabedi için bu ağaçlar kullanılmıştı. Kurtta, adının Veli olduğunu söyleyen bu adamla konuştu ve sordu:

— Bu tepelere çıktınız mı?

— Birkaç kere çıktım.

Sonra bu tüccar uzaklarda karlarla örtülmüş bir tepeyi gösterdi ve:

— Şuraya gidebilenler pek azdır, dedi.

Doğan merak etti ve:

— Neden? Diye sordu.

— Çünkü Cebel şeyhinin hududu oradan başlar. Müslüman, hıristiyan hiçbir kimse, davet olunmadan oraya gidemez. Fakat Cebel Şeyhi de pek az kimseyi davet eder.

Doğanın merakı artmıştı. Tekar sordu:

— Neden?..

— Çünkü oraya giden canını tehlikeye koyar. Cebel Şeyhi, dünyanın en büyük sihirbazıdır. Şeytanlar bile onunla yarış edemezler. Anlatıldığını göre onun kalesinin etrafındaki bahçeler, dünyanın en güzel kadınları ile dolu imiş. Fakat bu kadınlar birer insan değil, birer habis ruhmuş! Onlara kapılan her insanın sonu felâketmiş. Sonra Cebel Şeyhi, kan dökmekten yılmayan bir adamdır. Şarkın en satvetli hükümdarları ondan korkuyorlar. Onun tarikatine giren fedailerin herhangi, kendisinden bir emir aldı mı onu mutlaka icra ediyor ve bu uğurda ölümden korkmuyor. Asil delikanlılar! Gözünüzü açınız. Bu memlekte görülecek çok güzel yerler vardır. Fakat şu korkunç yere yaklaşmayın!

Doğan cevap verdi:

— Bizim öyle yerlerde işimiz ne?

Kurt da kardeşini teyit etti:

— Öyle yerlerle bizim ne münasebetimiz olabilir?

Sahilden bir sürü kayık gelmişti. Tüccar Veli kaybolmuş, kardeşler de onu gemide bir daha görmemişlerdi. Tüccar Veli herkesten evvel çıkmış ve sahile ulaşmıştı.

Kurtla Doğan da eşyalarını bir kayığa yükleyerek rıhtıma çıktılar. Bu sırada Berut frenklerin elinde idi. Frenkler, iki kardeşi bir hayli üzdükten sonra bırakmışlar, onlar da alelade bir hana inerek zengin veya asil görünmek istememişlerdi. Böyle bir hanı bulmak için etrafa bakıyor ve konuşacak bir adam arıyorken uzun boylu, yüzü örtülü

bir kadın kendilerine yaklaştı, bir merkep sürükleyen bir adama iki gencin eşyasını taşımalarını söyledi, o da pazarlık bile etmeden eşyayı almış, merkebin sırtına yüklemeye başlamıştı, iki kardeş onu bu işten alkoymak istedikleri zaman o da yüzü örtülü kadına işaretle iktifa etmişti.

Doğan kadına yaklaşarak:

— Affedersiniz! dedi, bu adam..

Doğan farkına varmadan Türkçe konuşmuştu. Yüzü örtülü kadın da sözü Türkçe ile tekmilledi:

— Evet, bu adam benim adamımdır. Sizi benim hanıma götürecektir. Ucuz, rahat bir handır. Siz de bir han arıyorsunuz. Öyle değil mi?

Kadının sesi pek tatlı idi. Hele onun Türkçe konuşması iki kardeşin hoşuna gitmişti.

İkisi bir kenara çekilerek konuşular.

(Arkası var)

Istanbul Tramvay Şirketi ve Şark Demiryolları Kumpanyası Muhterem ahaliye ilân

Halkın deniz banyolarına devamını kolaylaştırmak maksadile 14 Temmuz 1933 ten itibaren, tecrübe olarak ve diğer bir karara kadar **Istanbul - Florya - Plaj** arasında gidip gelme tenzilâtlı birleşik biletler satılmağa başlanacağı muhterem ahaliye ilân olunur.

Bu biletler tramvayla şehrin her hangi bir mahallinden kesiksiz seferle Eminönü veya Sirkeciye Demiryolu ile Sirkeciyen-Floryaya, (Küçük Çekmece) azimet ve Haylâf, büyük Plaj Çekmece plajı ile Küçük plajdan birine girmek ve demiryolu ile Sirkeciye ve Sirkeciyen, aynı araba içinde şebekenin her hangi bir mahalline tramvayla avdet için muteberrdir.

TARİFE

Nakhye vergisi Köprüler rüsumu dahil olduğu halde:

	4 ten 10	Büyükler yaşına kadar için çocuklar
Tramvay her hangi mevkii ve Demiryolu 1 inci mevkii	98,75	50
Tramvayın her 80,75 hangi mevkii ve Demiryolu 2 inci mevkii		41
Tramvayın her 64,25 hangi mevkii ve Demiryolu 3 üncü mevkii		33

Bilet yukarıda isimleri beyan olun n dört plajdan her hangi birine girmeye salâhiyet verdiği gibi bu plajlar dahilindeki tekmil tarifeler üzerinden % 20 ve Küçük Çekmece'deki İstasyon büfesinden % 10 tenzilâta dahi salâhiyet verir. İşbu biletler Sirkeciyen geçen veya Eminönüne varan tramvay arabalarında biletçiler tarafından verilir.

Ahali mezkûr biletleri tramvay hatları müntaha noktalarının bir çoğunda plântonlardan dahi tedarik edebilirler. (5434)

Kimler Evlenmeli, Kimler Evlenmemeli

Fena Hastalıklar Aşılayanlar Ceza Görmeli Mi?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

larını sızıldatan ani bir feryat içlerine epi devam edebilecek bir ürperme bırakabilir.

İşini bitirip te yanına gelen doktorla karşı karşıya oturduğumuz zaman sordum:

— Eğer evlenecek yaşı gelmiş bir kızınız veya oğlunuz olsaydı, damadınız ve gelininiz olacak kızda veya erkekte ne gibi sihhî evsaf arardınız?

Jak Bey cevabını şöyle verdi: — Evleneceklerin emrazı sarıyeden, bilhassa frengiden, veremden, belsoğukluktan ve cüz zamandan masun olmaları mutlaka elzemdir.

Sonra menşeleri frengi olsun olmasın; irsî veya şahsî bazı akli hastalıklarla malû olanların izdivaçtan uzak kalmaları şarttır.

Nihayet evlenmede gaye çocuk yetiştirmek, atının neslini temin etmek olduğuna nazaran evlenecek çiftlerin kısır olmamaları da icap eder.

— Almanyada zührevi hastalıkları aşılayanlar para ve hapis cezalarına mahkûm ediliyorlar. Aynı kanunun bizde de tatbiki muvafık mıdır?

— Bu, çok yerinde ve mühim bir meseleyi eşeliyen bir sualdir. Tedbir güzeldir. Fakat bizde tatbikin mümkün olup olamayacağı kestiremiyorum. Zira bu bir haletiruhiye meselesidir.

— Evlenme için verilen sıhhat raporlarında bazı suiistimaller oluyormuş, bunların önüne geçmek için ne gibi tedbirler almak lâzımdır?

— Suiistimal mevcudiyetini tasavvur etmediğim için çarelerini hiç düşünmedim!

— Efendim anlatamadım, af buyurun. Meselâ size gayet iyi tanıdığım bir aile kızı hakkında sıhhat raporu yazmak teklifinde bulunuluyor. İffetinden emin olduğunuz bu hanımın şüphe etmediğiniz sıhhati hakkında bilamüayene rapor vermene için sebep var mı? İşte hüsni niyetle yapılan bu hareketler çok dafa aksi ve umulmadık neticeler veriyormuş. Yani itimatların israfı bu işte suiistimallere yol açıyor demek istiyordum!

— Bu mesele bir kanun eğilimidir. Ben kendi hesabıma söylediğim tarzda muracaatlarla karşılaştığım zaman muayene etmem. Fakat rapor da vermem. Bu prensibimi bildikleri için dostlarım bana is'af edemeyeceğime kani oldukları bu kabil tekliflerde bulunmazlar!

Daha geçenlerde iyi tanıdığım bir kızla müstakbel zevci muayene için gelmişlerdi. Yabancı olan erkeği muayene ettim ve kıza da başka bir doktora gitmesini söyledim.

Bu meselelerde bütün meslekdaşlarımın benim gibi hareket ettiklerinden şüphe etmek istemem.

— Takim usulü hakkında ne düşünüyorsunuz?

— Bu, en mühim ve en nazik meselelerden biridir. Fransa'da Akademi'de bir kaç sene evvel uzun müddet münakaşa edildi ve tatbikine karar verildi. Son zamanlarda Almanlar da bu

hususla bir kanun yaptılar.

İzdivaçlarda aynı zamanda bir milletin akibeti sihhiyesi mevzu bahistir.

Takim, birçok irsî ve sarî hastalıkların sirayetine, akli illetlerin üreyip çoğalmasına mani olmak suretile sağlam nesiller yetiştirmek için kullanılan bir usuldür.

Gayesi sağlam bir istikbal nesli yetiştirmek olan bir usul, tabiidir ki musip ve makuldür.

— Hangi hastalıklarla malû olanlar takim edilmelidirler?

— Cüz zam gibi, ilerlemiş verem gibi, mühim akil malûliyetleri gibi tedavileri mümkün olmadıktan mada nesle intikal edebilen hastalıklar vardır.!

Bu illetlerle malû olanların istikbale zarar vermelerini temin etmek lâzımdır. Bu da takimle mümkündür.

Böylelerini birbirleriyle evlendirmek de epey düşünülmüş bir fikirdir amma, tatbiki gayet güç bir keyfiyettir.

Fakat nesli ıslah ve takviye edeceğimiz diye önümüze geleni takim edecek değiliz. Yaşadığı memlekete çocuk yetiştirmek herkesin vazifesi olduğu kadar hakkı, zevkidir de..

Bir ferdî bu vazifesinden, bu hakkından, bu zevkenden mahrum etmek kararını verirken, yetiştireceği çocuğun alil olacağına yüzde yüz kani olmadan hareket etmemek lazımdır.

Bu, verilirken en fazla düşünülmesi icap eden kararların başında gelebilir.

— Fakat tam yerinde bir teşhis koyabilmek için uzun zaman müşahede altında tutmak lazım gelmez mi?

— Tabii! Fakat ne çıkar. Sabretmek hem müşahede altında bulunanın, hem bulundurulmanın, hem de koca bir cemiyetin menfaati iktizasıdır.

Bu uğurda ufak bir şüphe kadar ufak bir ümit te beklemek, daimi bekleme için kâfi bir sebep teşkil edebilir. Yeter ki verilecek karar hem hasta, hem de cemiyet için en muhik şekilde tecelli edebilmiş olsun!...

Bu kararları verecek olanlar için sabırlarını arttıracak kuvveti bulabilecek menba mı yok: İleri de vicdan azabı çekmenin korkusu, bir ferdî haksız yere bir hakkından, bir zevkenden, bir zevkli vazifesinden mahrum etmemek arzuyu insanisi, bir cemiyeti illetli bir nesille kirletmekten kurtarmak vazifesi bu kararı veren insanları kâfi derecede düşündürebilmek için yetmez mi sanki?

TAKVİM					
Gün	CUMARTESİ			Hısr	
31	5 AĞUSTOS 933			92	
Arabi		Rumi			
13 Rebiülahır	1352	23	Temmuz - 1349		
Vakit	Erzan	Vasat	Vakit	Erzan	Vasat
Güneş	9 37	5 00	Akşam	12 --	10 23
Öğle	4 56	12 20	Yaşam	1 47	21 12
İkindi	8 52	16 14	İnsak	7 37	3 58

YAZ TARİFESİ

BERLİTZ'te BÜYÜK TENZİLÂT

TERAKKİ EDİNİZ, ASRİ LİSANLARI ÖĞRENİNİZ MECCANİ BİR TECRÜBE DERSİ ALINIZ KAYDEDİLİNİZ.

Ankara

İstanbul

Hacı Bayram caddesi

373, İstiklal caddesi (5986)

İTTİHAT VE TERAKKİ

— Her hakkı mahfuzdur. —

Nasıl doğdu?..

Nasıl Yaşadı?..

Nasıl Öldü?..

ikinci Kısım No. 104

Kâmil Paşa Büyük Bir Hurriyetperver Ve Siyasî Bir Dahîdir!

Merkezde harareti bir münakaşa başlamıştı, Bereket versin, bu münakaşa uzun sermedi. Makul bir karar verildi. Bir mesele çıkartılmamak için yeminde o cümlelerin söylenmemesine karar verildi... Selim Sırrı Bey, tekrar Tophaneye avdet etti. O suretle yemin ettirdi. O devirde, Osmanlı İmparatorluğunun askeri kuvvetini teşkil eden altı ordu ve iki müstakil fırka içinde; yalnız Livarnalı Rıza Paşa ile onun maiyetindeki Tophane kıtaat ve amelileri, İttihat ve Terakki cemiyetine ebediyen sadakat göstereceklerine dair yemin etmişlerdi.

Tahsin paşanın yerine, Abdülhamide baskâtîp olan Cevat Bey

★ Muhtelif zümreler, (meşrutiyet) i muhtelif şekilde telâkki etmişlerdi.

İstanbullular — Her ay maaş çıkacak.

Anadolulular — Asker ve vergi verilmeyecek.

Kürtler — Sait Paşa sadrazam olmuş.. Ermenileri kesmek için emir verecek.. Köyler, talan edilecek.

Arnavutlar — Gökte, Muhammet ile İsa barışmış.. Aşağıya haber göndermişler.. (Müslüman, gâvur barışsın.) Demişler.. Biz de kardeş olduk..

Araplar — Eh.. Aartık Türkler, hıristiyanlarla birleşiyor.. Şüphesiz ki şeriat ortadan kalkacak.. Osmanlı saltanatı hitam bulacak.. Hilâfet te bize kalacak.

Cemiyet ise — (Millet) e (hürriyet) i temin ettik ya.. Bundan ötesi kolay.. Ricali sabıka gibi köhne kafalı herifler bu devleti idare ettikten sonra; bizim genç, dinç ve cevval kafalarımıza her şey vız gelir. Dizginler elimizde olduktan sonra, sadece bu devleti idare etmek değil; şarkı garbı birbirine katar, öbür tarafa geçeriz.

Diyorlardı.

Fakat.. Osmanlı imparatorluğunun yegâne idare adamı tanınan Sadrazam Sait Paşa, acı bir inhizam ile mevkiinden sukut ederek koca ülke, korkunç bir anarşi ile karşı karşıya kalınca, her zümre, hakikati bütün çıplaklığıyla görmeye başlamış.. peynir gemisinin lafla yürüyemeyeceğini herkes anlamıştı.

Kâmil Paşanın mevki iktidara gelmesi üzerine, yeniden birçok ümitler canlanmış.. bir takım yeni telâkkiler başlamıştı.

Kâmil Paşa, büyük bir hürriyetperverdir.

Kâmil Paşa, siyasî bir dahîdir.

Kâmil Paşa, İngilizlerin göz bebeğidir. Hatta kıral bile, onun şahsına karşı beslediği hürmeti göstermek için Kâmil Paşayı bir kanapeye oturtmuş; kendisi ayakta durduğu halde resmini aldırılmıştır.

İngiliz kıralının ananevi şevket ve azametleri düşünülecek olursa Kâmil Paşaya karşı gösterilen bu teveccüh, hiçbir insan oğlunun erişemeyeceği bir paye şereftir.

Kâmil Paşanın iş başına ge-

Fakat.. Bu nasıl yapılabilecekti?.. Jurnalcılığı, irtikâbı, diğer bir takım fenahları malûm olan eşhası yakalarından birer birer tutup atmak kolaydı. Bunlar, şüphesiz ki açıktan açığa suçlulardı. Fakat bunların yanında bir zümre daha vardı ki, bunlar da maişet derdi ile zebun oldukları için, kendilerine verilen emirlere körü körüne itaat eden.. bilerek veyahut bilmiyerek otuz üç senelik zulüm ve seyyiat devrinin temadisine hizmet eyleyen memurlardı. İstibdat devrinin müleyves zifosları, bunların yüzlerine bulaşmamışsa da, hiç olmazsa eteklerine olsun sıçramıştı.. Tefvik Fikretin: Kaç nasiye vardır, çıkacak pâki draşşan

Sualine, o güne kadar, henüz bir tek :

— Ben..

Diyen olmamıştı. Şimdi, bunların arasından meşrutiyete kalben merbut olanlar nasıl bilinecek, nasıl seçilecek, nasıl ayrılacaktır ?

Hükümet ve millet; şimdi bir tek kelime karşısında durmuşlar, birbirine bakıyorlardı: - İslahat..

Kâmil Paşa, sadaret sandal yesine oturur oturmaz, bu islahatı arkadaşlarıyla kararlaştırmış ve işe başlamıştı. Başta nazırlar olmak üzere daire müdürleri de paçaları sıvamışlardı. Şüphesiz ki bu islahatın en birinci hedefi, (tensikat) olacaktı. Evvelâ (ahvali meşkük) olan çürük memurlar ayıklanacak, idare makinesi sağlam tanınan memurların eline teslim olunacaktı. Lâkin.. senelerdenberi kökleşen his, yine tesirini bırakmadı.

Herhangi sebeple hoş gitmiyen birçok memurlar, şu veyahut bu bahane ile kolundan tutulup daire kaplarından dışarı atılken; hürriyet kahramanlarına yedi göbeğe kadar mensup olanlar hizmetlerinde, ipka ediliyor.

(Arkası var)

İzmirin İhracatını Çağaltmak Mümkün

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İhracat mntakasının 928 senesinden sonra ihracat cetvelinde büyük bir noksanlık göze çarpıyor. 930 ve 931 senelerinde ihracat 83-85 milyon Türk lirası arasında bir değişiklik ve fazlalık göstermişse de bu yekûn, 932 den itibaren tedricen eksilmiştir. Nete-kim 932-933 ihracat senesinde İzmir mntakasının ihracatı ancak 50,000,000 Türk lirasını aşmamıştır. Bu seneki vaziyetin nasıl olacağı henüz kestirilemiyor. Fakat elli milyon liradan fazla olmayacağı şimdiden kestirenler de yok değildir. İhracat miktarının para tutarı noktasından her sene biraz daha eksilmesini malların seneden seneye ucuzlamasına da atfedebiliriz. Bununla beraber bazı müşterilerimizin, meselâ İngilterenin bizden yaptığı ithalât geçen sene hayli eksilttiği de göze çarpmaktadır.

Şunu da söylemek lâzımdır ki, ihracat vaziyetini tanzim için İzmirde bir ihracat ofisine katı

surette ihtiyaç vardır. Çünkü İzmirde tesis edilecek bir ihracat ofisi, verimli rol oynamak noktasından İstanbuldan daha ziyade ticarî kıymeti haiz olacaktır. İzmir Ticaret Odası bugünkü teşkilât ile ihracat ofisine ait vazifeleri tam manasile göreceği vaziyette değildir.

Esasen İktisat Vekâleti de geçenlerde bu vaziyeti nazarı itibara alarak İzmirde bir ihracat ofisinin tesisine lüzum görmüş, ancak bütçede fazla tahsisat olmadığı için, bunu gelecek seneye tehir etmişti.

İktisadi mntakanın, böyle bir ofise bugünkü halde şiddetle ihtiyacı vardır.

Ege mntakasının ihracatı yukarıda bahsettiğim vaziyeti göstermekle beraber tacirlerin ve çiftçilerin yeni yapılan ticaret mukavelelerinde ümitleri pek fazladır. Bu mukavelelerin tatbikata geçmesiyle beraber İzmir müstahsillerinin yüzlerinin güleceği ümit edilmektedir.

Yerli Mallar Sergisinde

Perçin Mürekkebi Her Tarafta Takdir Kazandı

Galatasaray sergisinde teşhir edilen yerli mallarımız arasında "perçin mürekkebi,, de göze çarpmaktadır. "Perçin mürekkebi,, ni İzmitte kimyager Hasan Behçet Bey, beş sene evvel tesis etmiş olduğu fabrikada imal etmektedir.

Bu müddet zarfında İktisat Vekâleti, Millî Müdafaa Vekâleti, Üniversite kimya şubesi, İnhisar İdaresi, Devlet demiryolları idaresi kimyahanelerinde tahlil edilmiş ve mükemmel bir yerli malı olduğuna dair raporlar verilmiştir.

Maliye Vekâleti, devlet dairelerinde kullanılmak üzere dört senedenberi her sene mühim miktarda perçin mürekkebi mübayaa etmektedir.

Perçin mürekkebi fabrikasında aynı zamanda banka ve yazhanelerde kullanılan sabit mürekkepler, mürekkepli kalemlerde istimal edilen hususî mürekkepler, ıstampa mürekkebi ve bilhassa Percinal ismi verilen beyaz yapıstırıcı madde imal edilmektedir. Perçin mürekkebi fabrikası-

Yerli mallar sergisinde perçin mürekkebi paşonü

nın bütün mamulâtı her yerde takdirle karşılanmış ve çok beğenilmiştir. Bugün memleketimizde devlet dairelerinden başka Ziraat, İş ve Devlet bankaları ile İnhisar idaresi ve diğer bir çok yerli ve ecnebi şirketlerde hep perçin mürekkebi fabrikasında imaledilen mürekkepleri kullanılmaktadırlar.

Yüksek Maarif Şûrası Yakında İçtima Yapacak

(Baştarafı 1 inci sayfada) muteber olacaktır. Fakülteler talebe kabul muamelesine yakında başlayacaktır.

Üniversitede 1500 Talebe

Yeni Üniversitenin ilk talebe kadrosunu adet itibarile tesbit etmek için tetkikat yaptık. Mülga Darülfünundan müdevver talebe ile bu sene yeniden Üniversiteye girecek olan talebeler yekûnunun çok kabarık olacağını öğrendik. Bu miktarın 1500 adedine varacağı kuvvetle tahmin ediliyor.

Üniversitede tahsil işlerine büyük bir ehemmiyet verileceği için bu sene muhtelif liselerden diploma alan gençlerin üniversiteye girmeyi tercih ettikleri de öğrenilmektedir. Diğer vilâyetlerimizdeki lise mezunları Üniversiteye girmek için şimdiden şehrimize akın etmeye başlamışlardır.

Talebenin Kontrolü

Üniversite rektörlüğü talebenin derslere muntazam surette devam etmeleri meselesini deha şimdieden ciddi olarak tetkik etmeye başlamıştır. Talebenin gerek derslere, gerekse laboratuvarlara muntazam olarak devam etmeleri in temin olunacağı öğrenilmektedir.

Davamsız talebeler hakkında icabeden tetbirlerin alınacağına şüphesiz nazarile bakılmaktadır. Üniversite idaresi tedrisat ile birlikte tatbikat hususuna da ehemmiyet verecek, bilhassa laboratuvar mesaisi genişletilecektir. Aynı zamanda profesör ve muallimlerin de derslerine devamları sıkı bir şekilde kontrol edilecektir.

Telif Ve Tercüme Heyeti

Üniversitenin en esaslı unsurlarından birini teşkil edecek olan telif ve tercüme heyetine girmeleri kuvvetle muhtemel bulunanlardan bir kısmının isimlerini dün yazmıştık. Bu heyet, Üniversitede yeni sene tedrisatı başlar başlamaz faaliyete geçecek, garp âlimlerinin ve fen adamlarının yüksek eserleri derhal dilimize çevrilecektir. İlk hamlede en meşhur

eserlerden ontane kadarının tercüme edilerek batırılması düşünülmektedir.

Yüksek Maarif Şûrası

Geçenlerde Millet Meclisi tarafından kabul olunan Maarif Vekâleti teşkilâtı kanunu ile bir maarif şûrasının muayyen zamanlarda toplanarak yüksek irfan işlerini tetkik etmesi lâzım gelmektedir.

Öğrendiğimize göre, "Yüksek Maarif Şûrası,, ismini alan bu yeni teşekkül ilk toplantısını kısa bir müddet sonra yapacaktır. Şûra ilk iş olarak, Maarif Vekâletinin hazırlayacağı Üniversite teşkilâtı kanunu lâyhasını tetkik edecektir. Yüksek Maarif Şûrası: Maarif Müsteşarı, Talim ve Terbiye heyeti azaları, Üniversite Emni ile her fakülteden ve yüksek mekteplerden birer profesör, iki Maarif Müdürü, Tedrisat Umum Müdürleri ile Kütüphaneler ve Müzeler Müdürleri, iki Maarif Müfettişi, üç lise muallimi, üç ilköğretim muallimi ve iki İlk Tedrisat Müfettişi ile Maarif Vekâletinin çağıracağı yedi ilim ve fen mensubeyininden mürekkep olarak teşekkül edecektir.

İdarî Muhtariyet

Üniversitenin teşkilât kanunu lüyhası şûra tarafından tetkik edildikten sonra Millet Meclisine gönderilecektir. Lâyihaya Üniversitenin idarî muhtariyetine ait esaslı maddeler konulacak ve bu cihete çok ehemmiyet verilecektir. Üniversitenin eskisi gibi tam manasile muhtariyeti haiz bir şekilde kalmasının muvafık görülmediği, mühim işlerin bizzat Maarif Vekâleti tarafından tedvir ve murakabesinin lüzumlu görüldüğü anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan Yüksek Maarif Şûrası bu ilk toplantısında birkaç mühim maarif meselesini daha tetkik ederek kararlar verecektir. Şûranın ilk toplantısına ait ruznamayı bizzat Maarif Vekili Reşit Galip Bey hazırlayacaktır.

Gâvur Mehmet

Kara Yürek Çetesi

Tefrika No. 80

Yaşasın Kara Yürek Yaşasın Mafya...

**Bu Tek Kelime Bonellinin Vahşi Ruhunda
Yeni Bir İman Uyandırdı**

— Patlatmayın beni.. Artık her şeyi de size söyleyecek değiliz, a... Zaptiye müşirinin yakın bir adamını ele geçirmişler. Hatta bütün bu plânı, o tertip etmiş.

Şimdi oda, yeniden baştan karıştı. Mevkuflar, ter ter tepiyorlar.. Eski ve daimi âdetlerini yapıyorlar.. Havhyorla, zirhyorlar, miyavhyorlar:

— Bravo..

— Yaşa..

Diye haykırıp bağırıyordular.

Gardiyan Alfreddonun küçük bir zembil içinde getirdiği tabancalar, Bonelli tarafından mevküflara dağıtıldığı zaman, artık herkes ciddiyetini takınmış.. Sabaha karşı kendilerini bekleyen idam sehparlarından uzaklaşmaya hazırlanmışlardı.

Mevkuflar, tavandan asma petrol lâmbasının altında toplanmışlar, ellerindeki çift namlulu İngiliz tabancalarını muayene ediyorlar. Namluların içine birer süpürge çöpü soktuktan sonra:

— Çok, iyi.. Sıkı doldurulmuş.

Diye seviniyorlardı.

Yavaş yavaş kapı açıldı. Alfreddonun başı uzandı... Elindeki bastonuna dayanarak kapının yanında bekleyen Bonelli, helecanla sordu:

— Ne haber?..

Gardiyan Alfreddo, titreyerek cevap verdi:

— Herşey tamam.. Devriye sizi bekliyor. Silâhlar elinizde bulunacak.. Fakat büyük bir mecburiyet olmadıkça kullanılmıyacak. Gürültü çıkarmamıza çok dikkat olunacak.. Hadi uğurlar olsun..

Tevkifhane odasının kapısı ile, konsoloshanenin arka kapısı, ardına kadar açılmış; mevkuflar birer birer sokağa fırlamıştı. Her taraf sessiz ve karanlıktı. Parmakları tabancalarının tetiklerinde olan firariler, duvarların dibinden birer gölge gibi sessizce kayıyorlardı. Köşe başındaki fener, söndürülmüştü. Burada, gölgeler birbirine karıştı. Zaptiye elbisesi giymiş olan Moskoviç ile dört oğlu, firarileri karşıladı. Bir pusuya düşürülmekten korkan fakat bunu arkadaşlarına henüz söylememiş olan Şövalye Bonelli, Moskoviçle karşılaşınca geniş bir nefes aldı.

— Şimdi, her şeye inandım.

Bravo, kaptan Mihalaviç...

Diye mırıldandı.

Arabalar bekliyordu. Firariler, derhal arabalara taksim oldu. Beyoğlu, Galata semtlerini kan ve ateşe boğan bu caniler; nihayet kaçmaya ve idam sehpasından kurtulmaya muvaffak oldukları için büyük bir sevinç hissediyorlar.. Arnavutköy istikametinde doğru sür'atle ilerliyorlardı.

Hiç bir mümanaata, hiç bir arızaya uğramadan Taşocaklarına vâsil oldukları zaman, dünya firarilerin oldu. Kaptan Mihalaviç, misafirlerini büyük bir heyecan

ve meserretle karşıladı.. Şövalye Bonellinin ellerine sarılarak:

— Yaşasın Kara yürek.. Yaşasın Mafya..

Diye bağardı.

Mafya.. Bu bir tek kelime, Şövalye Bonellinin vahşi ruhunda yeni bir iman ve itminan uyardı. Dünyanın her milletine mensup canilerini bu bir tek kelime içinde toplayan ve hepsinin de alınlarına korkunç bir Karayürek damgası basan bu büyük ve gizli teşkilâtın kudretine bir daha inandı. Başındaki geniş kenarlı şapkayı kaldırıp havada savurarak, en gür sesile:

— Yaşasın...

Diye bağardı.

Firari misafirler, çarçabuk barakalara yerleştirildi. Hepsinin de istirahatleri temin edildi. Şövalye Bonelliye, kaptanın barakasında güzel bir yatak hazırlanmıştı. Yarın gece, sahile gelecek olan bir Yunan kaçakçı gemisine ne suretle bindirilecekleri hakkında Bonelliye izahat veren kaptan Mihalaviç, saatine baktı.

— Artık, sen yat şövalye.. benim şimdi mühim işim var. Arnavutköyüne kadar gideceğim. Oraya para götüreceğim.

Bonelli sordu:

— Bu vakit.. ne paras?..

— Sizi kaçıranlarla pazarlık etmiştik. Paranın yarısını peşin verdim. Yarısını da şimdi götürüp vereceğim. Bu parayı da derhal gidip orada bekleyenlere teslim etmeliyim ki, sizi yarın gece selâmetle gemiye bindirebileyim.

— Bravo, kaptan Mihalaviç.. bütün azizler üzerine yemin ederim ki, çok mükemmel adam-sın... Eğer sen olmasaydın, biz şu anda ölümle burun buruna bulunuyorduk... Bizim için ne kadar para veriyorsun?..

— Peşinen bin altın verdim. Şimdi de bin beşyüz altın teslim edeceğim.

— Bunlar, hangi cinsten?..

— Bir ay evvel yaptığımız, Papa altınlarla, eski kremiç ve Napolyonlardan.

— Bu da âlâ.. alanlar, güle güle kullansınlar.. Haydi, sana uğurlar olsun kaptan.

— Sanada Allah rahatlık versin şövalye.

Kaptan Mihalaviç Şövalyeden ayrıldıktan sonra kendi bölmesine geçti. Orada iki küçük zembil içindeki altınları alarak dışarı çıktı. Ellerindeki kara martinlere dayanan iki genç hırvat, kaptanı bekliyordu. Altın zembillerini yüklediler. Kaptan Mihalaviçin arkasından yola düzöldüler.

Arnavutköyündeki meyhanenin kepenkleri sınıksız kapanmıştı. Tavandan asma büyük lâmba söndürülmüş, tezgâhın üstünde bir yağ kandili yanıyordu. Köşedeki masaya dirseklerini dayamış olan bir adam oturuyor, önündeki bakır kupayı arasına dudaklarına kaldırarak, yudum yudum şarap içiyordu.

(Arkası var)

Havalar Isınmaya Başlayınca:

— Şu ağacı gördün mü, işte geçen sene onun gölgesinde hararet tam kırk dereceye çıkmıştı.

MEKTEP İŞLERİ

Güzel San'atlar Akademisi

**Mimarî Şubesinin Tahsil
Müddeti Beş Senedir**

Güzel san'atlar akademisinin dört şubesi vardır: 1 - mimri, - 2 resim, 3- heykel, 4- tezyini san'atlar.

Mimarî şubesine lise mezunları alınır. Tahsil müddeti beş senedir. Kayt müddeti gazetelerle ilân edilir. Akademi 15 teşrinievvelde açılır, Bu şubeden çıkanlara mimar unvanı verilir.

Resim şubesine ortamektep mezunları alınır. Burada tahsil müddeti sene ile mahdut değildir. Talebenin kabiliyet ve müsabakalar neticesine göre. Heykel de resim şubesinin aynidir.

Tezyini san'atlar tahsil dört senedir. Burada grafik, afiş, çinçilik, dahili mimari umumî tezyinat öğretilir.

Akademi nehari ve meccanidir.

Ankarada Evkaf apartmanı, 6 numaralı dairede İsmail Hakkı Beye:

1 — Bakaloryada muvaffak olmayan talebe, bir sene daha muvaffak olamadığı derslere devam eder ve gelecek sene o derslerden imtihan verir.

2 — Askerî lisenin aynı sınıfına nakletmek kabildir. Duhul hakkında herhangi bir askerlik şubesinden tafsilât almalsınız.

3 — Askerî lise mezunlarından ve talipler arasında kur'a çekilmektedir.. Bunlar tıbbiyeye girmektedirler.

Kadırgada Vefa meydanında Talebe Yordunda Siirtli Bahri Mithat Beye:

Askerî ortamektep ve liselere müracaat ediniz. Lâzım gelen şeraiti haiz iseniz arzunuz tatmin edilir.

Boğazkesende 118 numaralı dükkânda Abdi Beye:

Hava makinist mektebine giremezsiniz. Darüşşafakaya girmek için anasiz babasız veya babasız olmak, ilkmektebin ancak dördüncü sınıfında bulunmak lâzımdır. Şimdilik ilkmektebi bitirseniz iyi olur.

Daimî okuyucularımızdan Mehmet Salih Beye:

Yaşınız yirmi beşi geçmiş. Bu itibarla ortamektebin birinci sınıfına ve diğer mekteplerinde de bu muadil sınıflarına kabul edilemezsiniz. Zaten bu yaştan sonra on iki on üç yaşında çocuklarla bir arada okumak ta size ağır gelir.

Bir san'at veya ticarete ilerlemeye gayret ediniz. Bir taraftan da umumî bilgilerinizi arttıracak kitaplar okuyunuz.

Mektepçi

HİKÂYE

Bu Sütunda Hergün

Yazan: Suat Deroiş

Türk Kızları Da Böyledir

Sadi arkadaşına:

— Bak ne güzel bir genç kız, dedi. Ne de zevkli bir giymişi var yarabbi.. Ah şu Avrupa kadınları bizimkilere hiç benzerler mi?

Yanlarına yaklaşan genç kız hakikaten pek sevimli idi. Beresini kaşının üzerine doğru indirmişti, üstünde pembe beresinin renginde bir tayyör vardı ve elinde kocaman bir valiz tutuyordu. Ve bu valizi zahmetle taşıdığı belli idi. Kaldırımında her on on beş adımda bir tevakkuf ediyor, dinleniyor ve sonra tekrar yükünü alarak sürükleye sürükleye ilerliyordu:

Sadi bir haftadanberi Berlinde idi. Fakat arkadaşı altı aydanberi Berlinde bulunuyordu. Her ikisi de içinde yaşadıkları bu Avrupa şehrine, aralarında buldukları Avrupalılara, ne olursa olsun hayrandılar. Ve her gezdikleri yerde barda, kahve Restoranda, sokakta mütemadiye ihtisaslarını birbirlerine anlatıyorlardı. Sadi:

— Allah aşkına kızın bacaklarına bak ne mevzun de di ve ne mini mini de ayakları var.

Hakikaten kocaman ayaklı Cermen kadınları ile dolu olan bu kaldırımında genç kızın ayakları bir çift billür gibi güzel ve bacakları harikulâde mevzundu.

Sadi ve arkadaşı genç kızın adım, adım takip ediyorlardı:

—Acaba neden bizim kadınlarımızın ayakları ekseriya şişmandır. Ben bizim memleketlerde böyle mevzun bacaklara rast gelmem. Bir de biz Alman kadınlarımızın ayaklarına çirkindir deriz.

Arkadaşı altı aydanberi Berlinde olduğu için Sadiden daha fazla şeyler biliyordu ve bunu göstermek için de ona anlattı:

— Biliyor musun Sadi bu genç kız koskocaman valizi neden taşıyor? Bunun sebebi yalnız iktisat etmek kaygusu; biliyorsun ya bugün ayın biri.

Bugün Berlinde mobilyalı odalarda oturanlar göç ederler. Böyle odalarda oturanlar ise tabii ekseriya küçük san'atkarlar, küçük memur ve memureler veya talebelerdir. Onlar da iktisat olsun diye bu esyayı ne hamala verirler ne otomobile binerler. Ne kadar da ağır olsa yine kendileri taşırlar.

Sadi bu şeyi de çok beğendi. — O, dedi, vallahi bayıldım. gel de bizim nazlı genç kızlarımıza böyle bir şey yaptır... Vallahi ellerinde küçük bir paket bile taşımaktan çekinirler. Canım Avrupa kadınları. Ah bizimkilere onlara bir benzese.

Genç kızın yanakları yorgunluktan kızarmıştı.

Sadi:

— Ne güzel bir kız yarabbi dedi bir de Alman kadınlarını bir fabrikadan çıkmış seri mallar gibi sap sarı zannetmek ne hatal. Allah aşkına etrafına bak bu kıza benzeyen bir tek başka kadın var mı. Ne zerafet, ne güzellik tam Berlinli vallahi.

Bir dört yol ağzına gelmişlerdi. Genç kız valizini kaldırımın yanına bıraktı ve bekledi. Çünkü tam yolun ortasındaki iri yarı bir belediye polisi beyaz lekesiz ve eldivenli elile giden gelen otomobil ve tramvaylara işaretler veriyordu. Nihayet kaldırımında sıra bekleyenlere de işaret etti, genç kız çantasını eline aldı bir iki adım attı fakat ince kolu pek

titriyordu. Fazla yürümüş olacaktı. Belki de valizini sokağın ortasında bırakacaktı bunu ortadaki polis memuru farketti. Genç kızın yanına gelip selâm verdi ve valizi öbür kaldırımına kadar taşıdı, genç kız teşekkür etti. İlerledi fakat birkaç adım. Yine valizi kaldırımına bıraktı. Sadi:

— Haydi biz yanına gidelim de yardım teklif edelim dedi.

Arkadaşı yarım yamalak bir almanca ile genç kıza yaklaştı. Genç kız nazik bir çehre ile muaveneti kabul etti. Sadiyle arkadaşısı çantayı taşımak emelile birlikte atıldılar. Fakat kulp Sadinin elinde kaldı. Birkaç adımdan sonra Sadi:

— Çantası pek ağırmış dedi. Arkadaşı tercüme etti. Genç kız tasdik etti:

— Evet ağır çünkü içinde kitaplarım var.

— Kitap okumasını demek çok seviyorsunuz.

— Okumaya mecburum, dedi, çünkü talebeyim.

Arkadaşı Sadiye mütemadiyen tercüme ediyordu. Ve genç kız kemali ciddiyetle yanlarında yürüyordu.

— Ah lakırdının bir sırasını getir de şundan bir randevü alsana: Arkadaşı genç kıza soruyordu:

— Burada yalnız mısınız?

— Evet.

— Geceleri ne yaparsınız.

— Odamda çalışırım.

— Hiç çıkmaz mısınız?

— Bazan.

— Nereye gidersiniz.

— Tiyatroya, konsere, konferanslara.

— Barlara?

— Bazan giderim. Dostu olduğum aileler beraber götürürlerse, çünkü Berlinde yalnızım.

— Biz de yalnızız dediler ne iyi olur belki arkadaşlık edebiliriz. Belki beraber gezeriz.

— Beraber gezmek mi dedi. Affedersiniz amma efendiler, böyle bir şeyi nasıl aklınıza getiriyorsunuz.

— Bunda akla gelmiyecek kadar uygunsuz olan şey nedir?..

— Ben sizleri tanııyorum ki dedi, insan sokakta çantasını taşıyan her centilmenle gezmeye kalksa onun hakkında bilmem ki ne düşünülür?

— Hiç bir şey düşünülmez. Ne düşünülecek? Burası Berlin, medenî bir şehir.. Burada hemen bütün genç kızlar böyle bir şey yapmaktan çekinmezler. Bunda bir fenalık yok ki.. Burada âdet böyle değil mi?

— Yerlinin âdetinden bana ne, dedi, ben yerlinin âdetlerine uymam ki..

— Neden?

— Ben eenebiyim, benim memleketim var, ben o memleketin âdetlerini yaparım.

— Enebi misiniz.. Nesiniz rica ederim,

— Türküm.

— ikisi de hayretle genç kıza baktılar.. Genç kız güzel bir İstanbul şivesile:

— Biz Türk kızları malûm ya Avrupa kadınlarına benzemeyiz dedi. Biz medenî değiliz ve sokakta ahbaplık yapamayız. İşte efendim her memleketin bir usulü var. Türk kızları bunu yapamaz.

Sonra gülerek ilâve etti:

— Yeni evime geldim müsaa-de ediniz çantamı alayım zahmetinizden dolayı teşekkürler ederim... Allaha ismarladık beyefendiler. Berlinde iyi günler temenni ederim.

İlahlar Arasında ..

(Baştarafı 6. inci sayfada)

Şu horoz döğüşüren küçük çocuk, her gün mizah sayfalarında, gördüğümüz bir elinde ok ve yayı bulunan çıplak aşkın timsalidir. Fransızlar buna Amour derler.. Yunaniler Eros olarak kabul ettikleri bu mini mini tombul çocuk "Venüs", ün oğludur. Heykel ve resimler daima kanatlı ve elinde bir ok ile bir de yay tutmakta olduğu halde tasvir olunmuştur.

*

İşte size dünyanın en büyük kahramanı İskenderin lâhti.. Makedonyayı bir elinde tutan koca İskender Babilde öldüğü zaman jenerallerından Batlimuyus kendisini mumlayarak büyük ve muhteşem bir mezarı ile Mısırda ahkoymuştur. Lâhdin büyük yüzlerinde Yunanlılarla İraniler arasında geçen bir harbi tasvir etmektedir. Ve İskender atı üstünde bir İranlıya hücum vaziyetindedir.

Bu levhada insan ve aslan boğazlaşması büyük bir maharetle gösterilmiştir. Lâhdin diğer yüzlerinde bir av manzarasını, yine bir harp vaziyetini tasvir etmektedir. Geçelim:

Şu büyük baş, Yunan kadim kahramanlarından ve yarım ilâhlarından Jüpiterin oğlu Persedir.

Rivayete göre Gorgon canavarlarından Medus'un kafasını kesmiş Tarent Kırılı olmuş ve Misen'i tesis etmiştir.

*

Notlarım içinde öyle isimler var ki, bunları da buraya ilâve edecek olursam, "İlahların ahretinde," isimli bir tefrikaya başlamak lâzımelecek. Bu suretle belki bir hafta mütemadiyen ilâhların, Yunan ve Roma kahramanlarının, kırallarının, güzel ve dilber kadınlarının, süslü mezarlarının, âdet ve ananelerinin tarihçelerini mevzu bahis etmek lüzumu başgösterecek.

Bu salâhiyet benim kalemim haricindedir. Ben ancak karilerimi "İlahların ahreti," ne götürüp bir saat kadar gezdirdim ve gözlerimizin şöyle takılıp kaldığı şeyler hakkında azıcık izahat verdim.

Bu yazıyı kısaca kesmek ve size birkaç ilâh ve ilâhe öğretmek için, şu birkaç ismi de yazayım:

Telesforos, Posidon, Pütto, Asklepiyos, Plüton, Heliyos, Sibel, Demeter, Bes, Pan, Hera, Lapit, Hiji, Ammon ilâh.. ilâh..

Bu ilâhlar kimlerdir, nenin nesidir, efsaneleri ne anlatır?. Bunu başka bir gün anlatırım.

***

Emlâk ve Eytam Bankası İlanları

EMLÂK ve EYTAM BANKASI
İSTANBUL ŞUBESİNDEN:

Satılık hane ve Mutena arsalar

Esas	Mevkii ve Nevi	Teminat T. L.
290	Süleymaniye Kâtip Şemseddin mahallesinde Harem sokağında eski 4 yeni 2 No. 1329 m. m. ma bahçe hanenin 5/8 hissesi.	80 —
555	Sultanahmet Binbirdirek mahallesi At meydanı atik 58 cedit 76 No. 76 m. m. arsa.	38 —
482	Beyoğlu Hüseyinâğa mahallesi Vişne sokağı eski 28 yeni 19 No. tahminen 26 m. m. arsa.	5 —
556	Büyükdada Karanfil mahalle ve sokağında cedit 1 kapı, ada 115 parsel 2 No. 2094 metro murabba arsa.	26 —
557	Büyükdada Nizamda Yucatepede cedit 3 kapı ada 206 parsel 6 No. 10468 m. m. tarla.	105 —
558	Büyükdada Nizamda Yucatepede cedit 2 kapı ada 206 parsel 4 No. 2031 m. m. bahçe.	10 —
559	Büyükdada Nizamda Ada 172 parsel 7 No. 2762 m. m. tarla.	28 —
560	Büyükdada Nizamda ada 159 parsel 4 No. 866 m. m. arsa.	7 —
561	Büyükada Nizamda ada 208 parsel 8 No. 238 m. m. çamhk.	10 —
562	Büyükada Nizamda Aşaklar yolu cedit 2 ada 183 parsel 1 No. 482 m. m. çamhk.	—
563	Büyükdada Nizamda Cumatepesi cedit 1 ada 184 parsel 1 No. 5600 m. m. tarla.	112 —
564	Büyükada Nizam Ziyapaşa sokağı ada 154 parsel 14 No. 505 m. n. tarla.	13 —
365	Heybeliada Papas sokak atik 10 cedit 11 No, maa bahçe hane.	30 —

Balâda muharrer emlâk peşin bedelle bilmüzayede satılacağından taliplerin ihaleye müsadif 12-8-933 Cumartesi günü saat on altıda şubemize müracaatları. [181]

YELKENÇİ VAPURLARI
KARADENİZ POSTASI
ERZURUM
vapuru Pazartesi
7 Ağustos
günü akşamı Sirkeci'den hareketle (Zonguldak, İnebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Sürmene ve Rize) ye .. met ve avdet edecektir.
Fazla tafsilât için Sirkeci Yolkençi Hanındaki acentalığına müracaat.
Tel: 21515
(611)

SADIKZADE BİRADERLER VAPURLARI
Sakarya vapuru
İSTANBUL-İZMİR
SÜR'AT POSTASI
Her hafta Cumartesi günü saat 18 de Galata rıhtımından hareket, Pazar günü İzmir'e muvasalat, Pazartesi hareketle Salı günü İstanbul'a avdet eder.
Fazla tafsilât için Sirkeci Meymenet Hanı altında acentalığına müracaat. Telefon: 22134.
(6027)

Zayıf Kıbrıs Türk lisesinden 1932-1933 senesinde aldığım şahadetnamemi kaybettim. Yenisini çıkaracağımdan hükmü yoktur. Konetrah 173 Mustafa Sadık

Feyziati Liseleri

KIZ

ERKEK

Arnavutköy'de - Çiftesaraylarda

Ana sınıfını, ilk kısmı orta ve lise sınıflarını havidir. Tedris ve terbiye usullerinin ciddiyet ve mükemmeliyeti ile tanınmış olan müessese İstanbulun en güzel yerinde kâin ve her türlü sıhhi şartları haizdir. Gayret ve muvaffakiyeti görülen talebeler için mektep bütün tahsil devrelerine ait kolaylıklar ve imtiyazlar temin eylemiştir.

Leyli ücretlerinde çok esası tenzilât vardır

Kayıt ve yeniden kayıt muamelesine başlanmıştır. Cumartesi, Pazartesi, Çarşamba günleri saat 10 dan 18 e kadar müracaat olunabilir. İsteyenlere mektep tarifnamesi gönderilir.

Telefon: 36,210

(6039)

TÜRKİYE ZİRAAT BANKASI

PARA BIRIKTIREN RAHAT-EDER

Ziraat Vekâletinden:

Ankarada Yüksek Ziraat Enstitüsü pansiyon binasının mutfak tesisatı ve eşyası 21 gün müddetle ve kapalı zarf usulile münakaşaya konmuştur.

Bu işe ait şartname, mukavelename, eşya listesi, planlar on lira bedel mukabilinde Ziraat Vekâleti Yüksek Ziraat Enstitüsü bürosundan alınacaktır.

Talipler kendi teklif edecekleri bedelin % 7,5 ü nisbetinde teminatı muvakkate mektuplarla birlikte ihale günü olan 15 ağustos 933 tarihine müsadif salı günü saat 15 te Vekâlet İnşaat komisyonuna müracaatları ilân olunur. "3559,,

İnhisarlar Umum Müdürlüğünden:

İdare için takastan istisnaen ve pazarlıkla "9,, adet telefon makinesi satın alınacaktır. Vermek isteyenlerin 14/8/933 pazartesi günü saat 15 te Galatada Alım, Satım komisyonuna müracaatları "3794,,

Piyango Müdürlüğünden:

Piyango Müdürlüğü için şartnamesi veçhile 1934 senesine ait olmak üzere 10,000 adet takvim tabettirileceğinden taliplerin 7/8/933 Pazartesi saat 14 te komisyonuna müracaatları "3795,,

Matbuat Cemiyeti tarafından tertip edilen

1933

MATBUAT

ALMANAĞI

çiktı. Her kitespçıda bulunur.

Fiatı 1 liradır.

SELANİK BANKASI

Tesis tarihi: 1888

Sermayesi 30,000,000 Frank

İdare Merkezi: İstanbul

Türkiyedeki şubeleri:

İstanbul (Galata ve İstanbul) İzmir

Samsun, Mersin, Adana.

Yunanistan'daki şubeleri:

SELANİK, KAVALA, ATINA, PIRE.

Bil'umum banka muameleleri. Kredi mektupları. Cari hesaplar kışadı.

Esbam ve Tahvilât. Kasalar icar.

Dr. A. KUTIEL

Karaköy'de Abdullah Ef. lokantası sırasında 33 numaraya taşınmıştır. (5936)

Temiz diş ve güzel ağız için

Radyolin Kullanmak kâfidir!

Nefaset ve mükemmeliyetile Türkiyeyi
Avrupa diş macunlarından müstağni bira-
kan RADYOLINI bir defa tecrübe ediniz!

Dikkat! Yerli Mallar Sergisindeki imalâthanede ma-
mulâtı ve tüplerin doldurulmasını görünüz

Türkiye Ziraat Bankasından:

Ziraat Bankası müfettiş namzetliği için 14 Ağustos 933 pazartesi
günü sabahı saat dokuzda Ankara ve İstanbul Ziraat bankalarında
bir imtihan açılacaktır. İmtihan neticesinde muvaffakiyet ihraz
edenlerden "6", müfettiş namzedi alınacaktır.

Müsabakaya iştirak edeceklerin "Mülkiye", veya "Yüksek
İktisat ve Ticaret" mektebinden ve yahut Hukuk Fakültesinden
mezun olmaları lâzımdır. Müfettiş namzetlerine "140", lira maaş
verilir. İmtihan programına ve sair şartları havi matbualar: Ankara,
İstanbul, ve İzmir Ziraat bankalarından tedarik edilebilir.

Talipler bu matbuada yazılı vesikaları bir mektupla beraber
Ankarada Ziraat Bankası teftiş hey'eti müdürlüğüne nihayet
10/8/933 günü akşamına kadar göndermek veya bizzat vermek
suretile muracaat etmiş bulunmalıdırlar. (3211)

Zafiyeti umumiye, iştihasızlık ve kuvvetsizlik halâtında büyük
faide ve tesiri görülen:

FOSFATLI
Şark Malt
HULÂSASI
kullanınız.. Her eczanede satılır.

ÇANAKKALE

Şehitlerimizi Ziyaret
7 Eylül - Perşembe

50 Derecelik HÂRIKA RAKISI

Litresi 280 Kr.
fiçilerde DİNLENDİRİLMİŞTİR.
(5996)

MUHASİP

Bir idarehane için veznedarlık da
yapabilecek bir muhasibe ihtiyaç var-
dır. Kefalet mecburidir. Yaşı, evvelce
çalıştığı yerler ve kısa tercüme halile
posta kutusu (471) muhasip rümuzile
tahriren müracaat.

HİMAYEİ ETFAL CEMİYETİ

Alemdar Şubesi
Floryada Solaryom plâjında
SPOR EĞLENCELERİ
6 Ağustos - Pazar

Son Posta Matbaası

Sahibi: Ali Ekrem
Neşriyat Müdürü: Halil Lütfi

SANAYİ ZİRAAT EVLERE

mahsus, her nevi

Tulumbalalar

TULUMBA KATALOĞUMUZU İSTEYİN

BOURLA BİRADERLER VE Ş⁹ (6010)
İSTANBUL - GALATA

Giyinmek için tam manâsile tasarruf-İktisat-Ucuzluk

İKİ - ÜÇ liraya bir takım Elbiselik Kumaş

Ziraat Bankası Adana Mensucat Fabrikası

Üç senedenberi çıkarttığı muhtelif renkteki yazlık pamuklu
kumaşlara gösterilen umumî rağbet üzerine bu sene elbiselik
çeşitlerini çoğaltmış ve halkımızın daha ucuz giyinmesini temin etmiştir.

iplik - Bez - Patiska

20 İngiliz numarasına kadar pamuk iplikleri;
90 santim genişliğine kadar ince, kalın kapot bezleri - Muhtelif renkte
örtülükler - Perdelikler - Yerli patiska - Çiçekli masa örtüleri.

Fiat isteyiniz - Nümune görünüz

Ziraat Bankası Adana Mensucat Fabrikasına

veya her yerde ZİRAAT BANKALARINA müracaat ediniz.

Telgraf adresi: Adana Batik - Mektup adresi: Adana Posta kutusu 67

(3713)

İstanbul ve Trakya Şeker Fabrikaları Türk Anonim Şirketinden:

Fabrikamızda çıkarılmağa başlanan yeni sene mahsulü toz ve kesme şekerler 29 Temmuz tarihinden itibaren bin kilodan az
olmamak üzere her istiyene satılmaktadır. Fiatlarımız eskisi gibidir. Yani İstanbul'da Sirkeci istasyonunda veya depolarımızda araba

veya kayıkta teslim çuvalda **Kristal Toz Şekerin Kilosu 36,75 Sandıkta Küp Şekerin Kilosu 39,50** Kuruştur.

Ancak en az beş vagon şekerini birden alanlara vagon başına beş lira indirilir. İstanbul haricindeki yerlerden yapılacak
siparişler bedelin yüzde yirmisi peşin ve üst tarafı hamule senedi mukabilinde ödenmek üzere derhal gönderilir.
Depodan itibaren bütün masraflar ve mes'uliyet müşteriye aittir. Gönderilecek mal şirket tarafından müşteri hesabına
sigorta ettirilir. Sipariş bedelinin tamamını gönderenler için sigorta ihtiyarî olduğu gibi en az beş vagon sipariş
ederek bedelinin tamamını peşin ödeyenler vagon başına beş lira tenzilâtta istifade ederler.

Adres: İstanbul'da Bahçekapıda Dördüncü Vakıf Han. No. 40 - 30

Telgraf adresi: İstanbul, Şeker Telefon No. 24470.